

Sid 2 **LEDAREN:** Initiativet om utvidgad äktenskapssyn fick tummen ner från ett oenigt utskott. Men vem ska ge vägkost för hur kyrkan ska gå vidare i frågan?

TORSDAG 17 MAJ. NR 20/2018

Sex sätt
att fixa
församlingen

Sidan 5

I Indien
pressas kristna
till hinduism

Sidan 6

Jordan
Peterson,
rond två

Sidan 8

Med styrfart

Sidan 2

► **DENNA VECKA:** BILAGA OM FÖRSAMLINGSVALET, INSTICK TILL KORSHOLM

Färre gudstjänster väcker debatt i Lovisa

Sidan 4

Kvarsittning i konstsalen
visade henne vägen

Sista sidan

Jag vet inte, jag kan inte,
jag har ingen åsikt

Sidan 9

I höst är det
församlingsval

Bilaga

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Fortsätta som om inget hänt?

VÅREN 2018 bänkar sig kyrkans högsta beslutsfattare i Åbo. Än en gång väntas den stora diskussionsfrågan gälla vem som får eller inte får gifta sig kyrkligt. I fjol lämnade en rad kyrkomötesombud in ett initiativ med uppmaning att lösa kyrkans djupa äktenskapskris genom att tillåta två parallella syner på äktenskapet. I praktiken skulle detta öppna äktenskapet för alla par, oberoende av kön. Samtidigt skulle de präster som inte kan tänka sig att viga samkönade få en samvetsklausul i likhet med den som tillämpas inom den norska lutherska kyrkan. Det är solklart att ett sådant förfarande kräver en hel del god vilja från alla parter. Men det gör den verklighet som initiativtagarnas förslag tar avstamp i redan nu, och utan att sätta officiella ord på vilken situation den egentligen har kommer kyrkan ingenvart.

NU HAR initiativet harvats igenom det kyrkliga byråkratiska maskineriet. Här om veckan höll konstitutionsutskottet sitt sista möte om saken. Snopet nog tycks hela initiativet förfalla, om det blir som utskottet förordar. Efter femtio sidors argumentering stannar utskottet för att göra – ingenting. Samtidigt är oenigheten i frågan tydlig också här: utlåtandet är ett resultat av en omröstning, som dessutom åtföljs av fem medlemmars avvikande åsikt i protokollet. Somligt kan man enas om: att Bibeln är rättesnöret för kyrkans lära och tro. Likaså är medlemmarna eniga om att alla människor är syndare – och att försoningen gäller varenda människa. Att varje människa har ett okränkbart värde är likaså odiskutabelt. Utskottet är också enigt om att äktenskapet är instiftat av Gud. Däremot är medlemmarna oeniga om hur mycket i äktenskapet som är kan och får förändras.

I BETÄNKANDET luftas också en oro över om det är kyrkan som ska påverka samhällets beslutsfattande eller tvärtom. Det är en märklig retorisk släng i ett betänkande som i det här läget borde avhålla sig från känsloträngar. De många segslitna åren, de allt jobbigare situationerna med samveten som bryts mot andra samveten borde i det här skedet ha manat beredarna att plocka fram ett ansvarskännande utöver de egna övertygelserna. ”Samhället” är ingenting annat än en myrstack av medlemmar, kyrkans egna medarbetare och beslutsfattare. Och bland dem alla har kraven på ställningstagande höjts. Nu sätter utskottet tummen ner utan att ge något alternativ, och utan att säga något om vägen framåt. Det kan rentav ses som oansvarigt. Vad man än tror, tycker och tänker borde det vara uppenbart att det inte går att fortsätta så här. Hur många fler personliga besvikelser, dubbelstandarder, dubbelliv och öppna prästmyterier måste vi uppleva innan kyrkan säger rentut hur den ska ha det – och tar konsekvenserna av det beslutet?

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

”Utan att sätta officiella ord på vilken situation den egentligen har kommer kyrkan ingenvart.”

PROFILEN: ALBERT HÄGGBLUM ”När Gud stänger en dörr så öppnar han en annan.”

Konsten att få vila i Gud

Ibland har dörrar som Gud helt tydligt öppnat plötsligt slagits igen. Men även om han alltid inte förstått varför så vilar Albert Häggblom i Guds vilja.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Albert Häggblom talar gärna om Guds ledning i sitt liv. Han ser den i både stort och smått. Som i val av yrke och böningsort. Men också i vardagliga människomöten.

- Periodvis har det hört till min morgonbön att be för de mötena. Min bön är att jag ska kunna vara närvarande och inte skynda förbi de små ögonblicken. De kan vara viktiga för en medmänniska.
- Medan han studerade teologi i Åbo fick Häggblom ett samtal av Evangeliföreningens verksamhetsledare **Göran Stenlund** som frågade om han och hustrun **Carina** ville resa på missionsuppdrag till Kenya efter avslutade studier.
- När kallelsen kom var det som en pusselbit fallit på plats.
- Men de bad ändå en tid för saken.
- Det var ett stort beslut, ett steg ut i det okända. Jag kommer särskilt ihåg en kväll då både jag och Carina i samband med aftonbönen fick varsitt bibelord som gav oss den slutliga vissheten och tryggheten att tacka ja till missionskallelsen.

Två år i Kenya

De reste till Kenya med sikte på att vara där i fyra år. Under tiden där föddes också deras två första barn **Sigrid** och **David**.

- När vi kom på en hemmaperiod efter två år visade det sig att vår dotter

har en grav hörselnedsättning, i praktiken är hon döv. Hon behövde talterapi, täta kontroller och hon fick senare ett Cochlear-implantat. Vi började inse att vi inte kunde fortsätta i Kenya. Vi avbröt i förtid.

- Dörren till Kenya stängdes abrupt.
- Vi hade klart sett Guds ledning i att åka. Så vi förstod vi inte varför dörren stängdes så plötsligt och oväntat.
- Än idag har han inget svar på varför. Men han ser en mening i det hela.
- Nu har jag inget problem med det. För när Gud stänger en dörr så öppnar han en annan.
- Familjen flyttade hem och en prästtjänst öppnades i Kronoby kyrkliga samfällighet. Fem år senare återvände han till Slef s tjänst.
- Idag är jag väldigt tacksam över missionserfarenheten från Kenya och över att ha fått verka som församlingspräst och tf kyrkoherde i stiftet. Det är en rikedom i de uppgifter jag går in i nu, säger han.
- Den första augusti tar Albert Häggblom över som verksamhetsledare för Slef då Stenlund går i pension.

Som ung var du aktiv i Kyrkans Ungdom och du har vuxit upp på Pieksämäkilägren. Hur kände Slef till dig?

- KU hade ingen verksamhet i Åbo, men det hade Slef. Under studietiden var Carina och jag aktiva i Studentmis-

sionen, men vi hade goda vänner i Slef och vi gick ofta dit. Jag hade hållit bibelstudier på Team Polstjärnans vandringar och tror också jag hade varit anställd av Slef som sommarteolog innan kallelsen till Kenya kom.

- Att han nu blir verksamhetsledare kan han också se som en Guds ledning.
- Men jag blev helt tagen på säng när kallelsen kom. Jag inte förväntat mig att få den. Men nu ser jag att Gud förberett mig för uppgiften. Jag får gå in i den med friskt mod. Inte av det jag är i mig själv utan i Guds ledning.

Gud kallar och utrustar

Häggblom tycker inte om kalla det ett steg i karriären.

- Jag har aldrig jobbat för att kom-

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad	Ulrika Hansson tfn 040 831 6322	Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
	Christa Mickelsson (tjänstledig)	Utgivare: Fontana Media Ab
	Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
	Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545	Paradbild: Henrik Miettinen
	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post
Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen.
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonseredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonssdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24%	Annonnsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms.	Ludvig Andersson, tfn 044 050 3020,
Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528,
Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 €. Utländert 84 €
För familje- och radannonser per	ISSN 0356-1275

ma framåt. I mitt vuxna liv har jag inte sökt några tjänster. Jag har alltid blivit kallad. Jag har fått vila i Guds plan och han har fört mig in i ny uppgifter. När Gud kallar utrustar han också med det jag behöver.

Under gymnasietiden brottades han mycket med frågan om Guds ledning.

– För mig skedde ett andligt genombrott i sextonsåldern och jag började målmedvetet läsa Bibeln och uppbygglig litteratur. Jag hade en stark längtan att leva i Guds vilja och hade helst fått veta Guds tioårsplan för mig. Men Gud gav mig aldrig någon sådan.

Bibelorden i Romarbrevet 8:28, ”för dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa” och i den tredje versen i her-

GUD HAR öppnat och stängt dörrar för Albert Häggblom. Nu öppnas nästa dörr för honom.

despsalmen, ”han leder mig på rätta vägar för sitt namns skull” hjälpte honom finna en vila i att vara i Guds vilja.

– Jag lärde mig så småningom att jag inte krampaktigt behöver söka Guds vilja. Om det är dags för nästa steg visar Herren det. Däremellan får jag vila och fortsätta med den styrfart jag har.

Är fortfarande missionär

Albert Häggblom upplever att han fortfarande är missionär.

– Mission är inget specialområde för entusiaster utan det börjar i hemmet. Du är del av samma missionsarbete vare sig du gör det inom hemmets väggar, utanför kyrkdörren eller i andra länder. Vi är alla i missionens Herres tjänst och verkar i samma Guds sändning. Och för

att det ska vara möjligt att sända någon till andra länder är den sändande hemmabasen som står för ekonomiskt stöd, förbön och omsorg om missionärerna väldigt viktig.

Han ser att den yttre missionen varit en välsignelse för Slef. Den har gett arbetet ute i bygderna ytterligare en dimension.

Häggblom har också engagerat sig i arbetet bland flyktingar och nyfödländare.

– Jag har själv varit invandrare i Kenya, vit bland svarta människor. Jag har gjort mina kulturella misstag och ändå blivit vänligt bemött. Det är allas vår uppgift att visa ett vänligt bemötande. Speciellt om vi vill förhålla Gud och bekänna Jesus.

ALBERT HÄGGBLOM

PRÄST OCH MISSIONÄR. BOSATT I YTTERESSE, PEDERSÖRE.

HEMLANDSLEDARE FÖR SVENSKA LUTHERSKA EVANGELIFÖRENINGEN, SLEF. BLIR NY VERKSAMHETSLEDARE DEN 1 AUGUSTI.

FAMILJEN BESTÅR AV HUSTRUN CARINA SAMT BARNEN SIGRID 13, DAVID 11, JAKOB 9 OCH SIMON 7. DET FEMTE BARNET KOMMER TILL VÄRLDEN VILKEN DAG SOM HELST.

Gamla pengar ger nya möjligheter för teologisk forskning i Åbo

FORSKNING. – Det är det största som hänt på årtionden, säger professor **Ingvar Dahlbacka** vid Åbo Akademi om det nygrundade forskningsinstitut som ska befrämja högklassig teologisk forskning.

Inez och Julius Polin-institutet för teologisk forskning grundades den här våren, men den första donationen härstammar från

1930-talet. Det betyder att det finns en budget som ger forskningsinstitutet möjligheter att finansiera såväl forskare som hela forskningsprojekt, något som är mycket välkommet.

– Inom teologin har vi tvingats spara de senaste åren, säger Dahlbacka och nämner de två professorer teologin vid Åbo Akademi förlorat. Därför är en så-

dan här donation något väldigt stort.

I dagsläget har Polin-institutet redan anställt tre post doc-forskare, två forskningsprojekt har fått pengar och två doktorander har fått finansiering.

– Det viktiga är att det är högklassig teologisk forskning som utsätts för konkurrens, säger Dahlbacka. Med tiden är tanken att

verksamheten ska utvecklas för att även innefatta seminarier, symposier och konferenser.

Inez och Julius Polin-institutet för teologisk forskning leds av en direktion vars ordförande är professor **Mikael Lindfelt** och vice ordförande är professor **Gustav Björkstrand**. Docent **Anni Maria Laato** är föreståndare för institutet.

Domprost får representera kyrkan

BISKOPSVIGNING. Domprost **Mats Lindgård** har utsetts att representera Finlands evangelisk-lutherska kyrka vid en dubbel biskopsvigning i Uppsala i Sverige den 3 juni. **Åsa Nyström** vigs då till biskop i Luleå stift och **Thomas Petersson** till biskop i Visby stift.

Vanligtvis är det någon

av kyrkans biskopar som deltar som representant vid en sådan här händelse. Eftersom den svenska biskopsvigningen inträffar på samma dag som **Tapio Luoma** vigs till Finlands nya ärkebiskop är alla biskopar upptagna. Lindgård får därför undantagsvis ta över representationsuppdraget.

Guds- tjänsten väcker debatt

LOVISA. När den nya Agricola församling grundas nästa år firar församlingen inte längre gudstjänst i Lovisa kyrka varje söndag. Beslutet har väckt bestörtning bland de trogna gudstjänstbesökarna.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **HENRIK MIETTINEN**

Den sista december 2018 är sagan all för Lovisa svenska församling, Pernå församling, Liljendal församling och Lappträsk svenska församling. Den första januari 2019 uppstår nämligen Agricola svenska församling. På finskt håll bildar nuvarande Lovisa finska församling, Lappträsk finska församling, Strömfors församling – och Pernå församlings finskspråkiga medlemmar – Agricola finska församling.

Domkapitlet har tillsatt en organisationskommission som fungerar som en sorts församlingsråd för den nya församlingen före församlingsvalet hösten 2018. Men organisationskommissionens beslut om att de gamla församlingens enheterna i Lovisa, Pernå, Liljendal och Lappträsk i framtiden får nöja sig med gudstjänst varannan vecka väcker kritik redan nu.

– Gudstjänstfrågan har väckt ont blod. Man har beslutat om det i organisationskommissionen – som har representanter från de gamla församlingarna – men lekmännen har känt sig svaga i förhållande till personalen. Gudstjänstbeslutet är förankrat hos personalen, men inte hos lekmännen. I första hand har man beaktat de anställdas åsikter och ekonomiska argument, inte de aktiva församlingsmedlemmarnas.

Det säger **Thomas Rosenberg**, som sitter i gemensamma kyrkofullmäktige i Lovisa svenska församling.

Omskakande förändring

Missnöjda församlingsaktiva har riktat en skrivelse om frågan till organisationskommissionen, men deras vädjan har inte väckt gehör.

THOMAS ROSENBERG har kämpat hårt för att få behålla gudstjänsten i Lovisa kyrka varje söndag.

– Det är en omskakande förändring. Framför allt i Lovisa upplever många det här som en stor förlust, särskilt som den finska Agricola församling bestämt att gudstjänsterna på finska fortsätter i

Lovisa som förr, varje vecka, säger Rosenberg.

Han menar att beslutet drabbar ”de allra trognaste”, och att många saknar bil och inte har möjlighet att ta sig till

Pernå den söndag då den egna kyrkan håller stängt. Thomas Rosenberg undrar om lekmanaledda gudstjänster kunde vara svaret – även om han tvivlar på att de skulle gå att genom-

FOND UTDELNING

Kristen verksamhet fick bidrag

Femton sökande har beviljats bidrag ur Gunvor och Bo Skogmans fond. Fonden är en allmännyttig fond för kristen verksamhet i hemlandet och utlandet.

Församlingsrådet i Kristinestads svenska församling har slagit fast fördelningen.

Följande bidrag beviljades:
• Hem och skola föreningen i Härkmeri skola 700 euro – för inköp av psalmböcker.
• Lutherkvintetten (**Samuel Erikson**) 750 euro – för utgivning av en CD-skiva.

• Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf. 1 000 euro – för att inleda en Bibellinje.
• Vasa Kyrkobrodrakår 300 euro – för gästtalare och föreläsningar.
• Hem och skola vid Kristinestads skola 980 euro – för inköp av psalmböcker.
• **Catherine Granlund** 1 000

euro – för utgivning av andaktsbok på kristen grund.
• **Jan-Gustav Björk** 1 000 euro – för projektet ”Verktysbacken”.
• **Anders Blomberg** 700 euro – för bokutgivning.
• Helsingfors kyrkliga samlighet 500 euro – Petrus församling för Lärjungaskolan Transform.

• **Nanna Rosengård** och **Jeanette Ribacka-Berg** 800 euro – resebidrag för att upprätta kontakt med från Finland utvisade människohandelsoffer.
• Bertby bönehusförening (ordf. Doris Bengs) 400 euro – för inbjudna gästtalare och sångare.
• **Anette Ståhl** 1 000 euro –

för CD-inspelning.
• C Media (ordf. Magnus Lindberg) 770 euro – för att kunna föra TV-inspelningar.
• **Sofia Eriksberg** 300 euro – för deltagande i Kyrkans Ungdoms sportlovsläger.
• **Emma Lillandt** 300 euro – för deltagande i Kyrkans Ungdoms sportlovsläger.

”Gudstjänstbeslutet är förankrat hos personalen, men inte hos lekmännen. I första hand har man beaktat de anställdas åsikter och ekonomiska argument, inte de aktiva församlingsmedlemmarnas.”

Thomas Rosenberg

Lekmän tar allt mer plats

LEKMÄN. Kan församlingen fira gudstjänst utan att en präst är på plats? Inte egentligen.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Mia Anderssén-Löf, studentpräst i Jakobstads svenska församling, har länge och ivrigt talat för större lekmanngaengagemang i kyrkan. Men hon tror inte att gudstjänsten är det första lekmännen får ta över – snarare det sista.

– Kyrkoordningen säger att när man firar gudstjänst ska en präst vara på plats, och får prästen ett plötsligt förhinder kan någon annan tjänsteinnehavare eller en medlem av kyrkorådet förrätta gudstjänst. Men då handlar det snarast om sjukdom eller något liknande, akut hinder.

I Sverige är lekmannaleda gudstjänster allmänna, men då handlar det om samlingar som går under namn som ”veckobön” eller ”tiddebön”.

– Det finns en orsak till att gudstjänsten är så strikt kontrollerad. Det som vi upplever som heligt vill vi omgärda med noggranna bestämmelser. Vi präster har också förbundit oss vid prästlöftet, vilket innebär att vi kan ställas till svars om något som sker under gudstjänsten upplevs som stötande.

Hon tror att förrättningarna och gudstjänsterna – särskilt nattvardsgudstjänsterna – är de områden där kyrkan allra längst kommer att hålla fast vid att det måste finnas en präst på plats, en präst som bär ansvar för det som sker.

– Jag ser det också som problematiskt om man inom en församling formar många små gemenskaper som inte möts i en huvudgudstjänst. Det finns en teologisk poäng i att en församling firar gudstjänst tillsammans.

Samtidigt vill hon poängtera att lekmännen kommer att behövas allt mer i framtidens kyrka, också för att avlasta den krympande personalen.

– Lekmän kan på ett naturligt sätt synliggöra församlingens närvaro i skolor, på dagis, inom äldreomsorgen. Kanske det skulle vara naturligt att lekmän ordnade andakter och samtalsstöd? Det är en viktig tanke att församlingen är närvarande genom sina medlemmar.

– Dessutom ser jag med stor entusiasm fram mot det jag känner redan är på gång: det vill säga att lekmännen kommer in i gudstjänstlivet med allt tydligare röst. Då blir vi fler som bär gudstjänsten, och det behövs.

STIFTSDEKAN MAGNUS RISKÄ berättar att de sakkunniga vid KCSA och domkapitlet står till förordande för de församlingar som vill jobba vidare på något visst område.

Erbjuder expertis på församlingarnas villkor

UTVECKLING. Hjälp att jobba vidare med de områden där det bränner. Borgå stift vill ge sina församlingar sakkunnig input och luft under vingarna att jobba vidare inom de sektorer där behoven finns.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

FOTO: HENRIK MIETTINEN

Värna om en god arbetsmiljö, förvalta fastigheterna med funktion, ekonomi och kulturhistoriskt värde i åtanke, eller kom vidare från tanke till handling med den nya konfirmandplanen. Nästa år erbjuds församlingarna i Borgå stift skräddarsydda utvecklingsprojekt på ett ännu bredare område än tidigare.

Sakkunniga från domkapitlet och Kyrkans central för det svenska arbetet står beredda att sätta igång med projekt inom allt från volontärarbete och gudstjänster till kommunikation och hållbar ekonomisk utveckling.

– Vi kastar ut ett nät som är ganska brett och hoppas att vi fångar en och annan intresserad fisk, säger stiftsdekan **Magnus Riskä**.

De sex olika utvecklingsprojekt som församlingarna får be-

ställa – själva eller tillsammans med grannförsamlingarna – rör sig alla på områden i kyrkans verksamhet som på olika sätt är aktuella idag. Alla församlingar jobbar med konfirmandarbetet utgående från den nya konfirmandplan som träder i kraft i år. I kyrkans framtidsstrategi är frivilligarbetet en tyngdpunkt. Frågan om hur man ska handskas med fastigheter och jobba för en hållbar ekonomi är brännande för många.

Värdefullt att träffas

Till skillnad från de traditionella personalutbildningarna där innehållet planeras på förhand utgår projekten från konkreta behov.

– Det är ett erbjudande till församlingarna. Vill ni ha hjälp

med något så står vi till förordande, säger Riskä.

Exakt hur ett utvecklingsprojekt ser ut går inte att säga i förväg. Nivån, arbetstakten och omfattningen ligger i församlingarnas händer. Insatsen som krävs av de anställda är viljan att engagera sig. Vid domkapitlet utgår man endast från att det finns ett team som samlas och berättar vad de behöver och vill göra.

– Vi vill tänka att det är ett värdefullt koncept att träffas och fundera: Åt vilket håll vill ni på det här området? Hur hjälper vi er att gå vidare i processen?

Riskä påpekar att det här samtidigt är en läroprocess för domkapitlet och att koncepten kommer utvärderas och utvecklas.

Utvecklingsprojekten lanseras nu för år 2019. Till skillnad från tidigare år ger domkapitlet inte ut något tryckt utbildningshäfte utan all information om personalutbildningarna flyttar ut på nätet och finns tillgängliga på domkapitlets webbsida. Domkapitlet skickar även ut brev till församlingarna så att de som blir intresserade kan planera in projekt i sin verksamhet och budget.

”Vi vill tänka att det är ett värdefullt koncept att träffas och fundera: Åt vilket håll vill ni på det här området? Hur hjälper vi er att gå vidare i processen?”
Magnus Riskä

KRISTENDOMENS
HJÄRTA

*Efterlängtnad och
efterfrågad*

Jag fick en sån lust att skrika högt:
Stoppa tåget! Alla måste läsa Marcus J. Borgs bok
Kristendomens hjärta nu genast.

TIINA KRISTOFFERSSON, EKONOM

TOMASVONMARTENS.FI

TvM

INDIEN. Attacker mot kristna i Indien har stadigt ökat som en följd av expansionen av den hindunationalism som tagit landet i ett stadigt grepp sedan det politiska valet 2014. Men det finns också mycket nyfikenhet och öppenhet mellan de religiösa anhängarna, konstaterar Bhavya George, en ung indisk kristen.

En inblick i det kristna Indien

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

736. Så många attacker mot kristna rapporterades år 2017 av Persecution Relief, ett ekumeniskt forum som arbetar mot förföljelsen av kristna i Indien. Det är en närapå dubbelt så många som året innan. Under december uppmanade den indiska regeringen många indiska stater att vidta säkerhetsåtgärder under julfirandet på grund av den senaste tidens oroligheter. I dag rankas Indien som nummer 15 på världslistan över länder där utövande av kristendom anses vara en "högrisk"-aktivitet. Vägen av extrem och våldsam hindunationalism, kallad Hindutva, hotar inte bara kristna, utan också muslimer och andra anhängare av trossamfund som inte anses representera den sanna indiska kärnan.

– De försöker homogenisera hela landet till hinduismen, de kallar det att "återvända hem". De vill att alla människor som konverterat från hin-

duismen ska komma tillbaka. Men det är inte så enkelt, säger **Vasanth Bosco**, vars familj konverterade till kristendomen för några generationer sedan.

Världens tredje största religion

Hinduismen fick sitt namn i början av 1800-talet av briter som försökte hitta ett samlingsnamn för den spridda samling texter, filosofi och ritualer som spände över det vidsträckta landet. Namnet kom från den vedertagna användningen av "hindu", men andra benämningar på religionen omfattar bland annat "vedisk religion", baserat på de heliga texterna, eller "sanatam dharma", vilket kan översättas till "evig lag". Hinduismen, som delar rötter med buddhismen och jainismen, räknas som världens tredje största och äldsta religion. Men den är inte en homogen tradition, som den långa historien och de många gudarna antyder.

– Ursprungsbefolkningen hade sina egna gudar, till exempel, säger Bosco som bor i bergstaden Ooty i staten

Tamil Nadu, ett område som bebos av många grupper av ursprungs-stammar som genom tiderna har avgudat allt från vatten till vädergudar.

Dalitkristna

Enligt hinduismen lever man flera liv och återföds på meriterna av hur man betett sig i den tidigare existensen. De olika pinnhålerna i stegen till Nirvana, icke-varandet, ter sig i form av kast. Kastsystemet är officiellt förbjudet i Indien, men lever diskret vidare och påverkar många hinduers liv och leverne än idag. När kristendomen nådde Indien för drygt 2 000 år sedan med den första missionären som antas ha varit aposteln Thomas, var det många kastlösa – så kallade daliter – som såg sin räddning bort från det eviga pinnhålsklättrandet.

– Det gav dem en fristad från att bli behandlad som låg-kast. Efter år av förtryck var de äntligen fria att spirituellt upphöja sig själva, säger Vasanth.

Och det incitamentet för konver-

VASANTH BOSCO är född och uppvuxen i en av de stater som förra året såg den största ökningen av religionsrelaterat våld.

tering har hållit i sig.

– Jag är inte helt säker på vilken kast min familj tillhörde när de konverterade, men det var absolut inte ett av de högre.

Religion och politik

Många av missionärerna som under de följande århundradena tog i land längs med de indiska kusterna startade också skolor där alla, oavsett kast, var välkomna.

– Det var en stor grej.

Vasanth säger att han inte personligen känt av konflikterna mellan kristna och hinduer.

– I Ooty är det okej. Men alla dessa konflikter är också politiska konflikter.

En dryg halvtimme bort, i en annan mindre stad i staten Tamil Nadu, en stat som förra året såg den största ökningen av våld mot kristna i landet, får han medhåll av en annan ung kristen som är märkbart frustrerad över den politiska stämningen.

– Det handlar om att få en grupp

BHAVYA GEORGE är märkbart frust-
rerad över det
oroliga politik-
religiösa klimatet
i landet. – Det
handlar om att
få en grupp av
människor, i det
här fallet de som
identifierar sig
som hinduer, att
förlora sitt lugn,
säger hon.

av människor, i det här fallet de som identifierar sig som hinduer, att förlora sitt lugn, säger **Bhavya George**.

Hon arbetar för en icke-statlig organisation i området, men kommer från delstaten Gujatar i västra Indien,

där hon växt upp i samförstånd och harmoni med den hinduiska delen av samhället.

– Jag har många hinduiska vänner. Många av dem är nyfikna på kristendomen.

KRISTNA I INDIEN

• **Drygt två** procent av Indiens 1,3 miljarder stora befolkning är kristna.

• **80 procent** räknas som hinduer.

• **Hindunationalismen** har tilltagit i styrka och våldsamhet sedan det nationalistiska partiet BJP, Bharatiya Janata Party, med premiärminister Narendra Modi i spetsen, kom till makten 2014.

• **BJP** har ett starkt fäste i norra Indien och bland medlemmar av de högre kasten.

• **Indien, som** är världens näst mest befolkade land, steg 2017 till plats nr 15 på The World Watch List, en lista över länder där utövande av kristendomen anses vara en ”högrisk”-aktivitet. 2013 var Indien på plats nr 31.

Slutat gå i kyrkan

Bhavya har varit engagerad i kyrkan genom hela sin uppväxt, men kallar sig inte en praktiserande kristen.

– Jag är en hängiven kristen, men jag går inte i kyrkan, säger Bhavya, som tillbringade sina barndomsår i söndagsskola och sedan på ungdomsläger ordnade av kyrkan.

– Jag har läst hela Bibeln.

Men det finns en orsak till att hon slutat med de regelbundna kyrkbesöken, liksom så som många av hennes västerländska medsyskon.

– För mig är kyrkan en plats för gemenskap. Men det blir mindre och mindre så. Folk känner inte samhörighet längre.

Kristendom och yoga

Men hon läser kristen litteratur och kallar sig själv troende. Sin kristna tro kombinerar hon gärna med yoga, en filosofisk och fysisk tradition som ofta kopplas till hinduismen.

– Jag har varit intresserad av yoga från en ung ålder och lärde mig

”För mig är kyrkan en plats för gemenskap. Men det blir mindre och mindre så. Folk känner inte samhörighet längre.”
Bhavya George

det av min pappa, säger Bhavya som har kristna bekanta som av sagt sig all form av yoga-motion av religiösa skäl.

– Men för mig är yogan en symbol för en kultur, inte för en religion.

Likaså håller hon fast vid kristna symboler som ett arv från den kultur och miljö hon själv växt upp i. Hon tar upp sin dator och visar några bilder på en julkrubba hon gjort tillsammans med sin familj.

– I mitt hem tror man inte på blint utövande, men nog på tro och betende, säger Bhavya och konstaterar att hon alltid känt sig accepterad av sina hinduiska vänner, trots religionssklyftor.

– Det beror på hur du pratar om saker. I mitt universitet var vi bara två kristna i hela årskursen.

Klyftan blev inte något som separerade dem, utan i stället en plats för utforskning.

– De var nyfikna på oss. Hemma besökte jag deras tempel och de kom till min kyrka ibland tillsammans med mig.

För att vi har så mycket potential

DEBATT. Tänkaren, youtube-föreläsaren Jordan Peterson väcker starka känslor för eller emot. Nu berättar Patrick Wingren varför han, som kristen, tror att Petersons budskap kan göra världen till en bättre plats.

TEXT: SOFIA TORVALDS FOTO: HENRIK MIETTINEN

För några veckor sedan publicerade Kyrkpressen en kritisk artikel om **Jordan Peterson**, den kanadensiska professorn i psykologi som föreläser på Youtube och har anhängare i hela världen. Tidningen fick hård kritik för att ha gett en skev och orättvis bild av Peterson.

Patrick Wingren, musiker och en av Kyrkpressens kolumnister, är en av kritikerna.

– Själv kom jag in på Peterson via min son, som tänkte att jag kanske skulle vara intresserad av hans bibelföreläsningar. Jag började titta på dem, noterade Petersons djupa respekt för Dos-tojevskij, och visste att jag ville se dem alla. Det kändes befriande att höra Bibeln diskuteras utanför en kyrklig miljö. Man kan ju påstå att Peterson skräddarsyr Gamla testamentets berättelser så att de passar in i hans övriga livsåskådning. Men man kan också säga att hans livsåskådning är sådan att den reflekteras i Gamla testamentet.

Om Wingren ska hitta ett ord som beskriver Peterson är det inte ord som ”profet” eller ”filosof”. Det är helt enkelt ”tänkare”.

– Han är en i raden av många.

Själv kallar sig Peterson ”romantiker”. Det är kanske för att en av hans centrala idéer är att vi har ett personligt ansvar för hur vi lever våra liv, och att vi – om vi bär det ansvaret – kan göra

världen till en bättre plats.

– Det handlar om att vi måste slåss med det faktum att vi gör sådant som är ont, även om vi inte vill, och ännu värre: att vi är kapabla till ondska som ger oss njutning i stunden, säger Wingren. Peterson talar om en sorts själv-rannsakan som i religiösa termer kanske kunde beskrivas med ordet ”förkrosselse”.

– När han talar om personligt ansvar ser jag inget som strider mot det kristna budskapet. Han säger att vi inte ska gå åt samhällsstrukturerna förrän vi rannsakat och brottats med oss själva. Det här tycker jag är helt avgörande. Jag tror att varje person som fått till stånd en positiv förändring i samhället har gjort det tack vare en övertygelse inifrån, inte bara på grund av en åsikt. I akademiska kretsar har Peterson mött kritik på många av de områden han vågat sig in på: från evolutionsbiologi till politik.

– Jag tror att debatten om Peterson är så polariserad för att de flesta har förbråttom för att verkligen lyssna igenom det han säger. Det finns 500 timmar föreläsningar på nätet, vem hinner lyssna på allt det? Så man tyr sig till andrahandsinformation, och den är ofta både grund och subjektiv.

Wingren menar att det är akademisk hybris att analysera Petersons allmän-

”Jag tror att debatten om Peterson är så polariserad för att de flesta har förbråttom för att verkligen lyssna igenom det han säger.”

Skrämmande men oklart

BOOK

Scandorama

Författare: Hannele Mikaela Taivassalo och Catherine Anyango Grünewald
Förlag: Förlaget 2018

Scandorama är en grafisk roman och en dystopisk version av ett framtida Norden – eller Scandorama, som

området heter i berättelsen. Många vill bo där, få passera nälsögat. De välanpassade och användbara kan ges plats, övriga återsänds till Neuropa. Berättelsens huvudperson, den unga kvinnan Miskatt, lever i Helsingy, Scandoramas skuggsida. Hon har lämnat det genteknikprogram som hon fötts in i och är involverad i någon form av motståndsrörelse.

Catherine Anyango Grünewalds svartvita teckningar med klarblåa accen-

ter är ofta visuellt tilltalande. I synnerhet de större bilderna från Arktis där iskristallerna brer ut sig över det blåa är nästan andlöst vackra. Scandorama berättas mer i bild än i text, och överlag lyckas bilderna föra handlingen framåt.

Om teckningarna inte alltid lyckas förmedla handlingen kan det också handla om att handlingen i sig är något oklar. Det antyds väldigt mycket i den här berättelsen, men antydningarna

lämnas ofta hängande i luften. Hade det här varit den omtalade novellen där ett skjutvapen hänger på väggen i inledningen hade vapnet aldrig avfyrats.

Det intressanta med Scandorama är den framtidsvision den målar upp, en vision som ofta speglar vår egen tid: ”Scandorama har rent vatten, utrymme. Om vi inte reglerade befolkningens mängden, höll gränserna trygga, tog hand om det som är vårt, hur tror du

att det skulle se ut då?” Det är alltså inte bara genteknikens experiment och övervakningen av medborgarna som gör stämningen kuslig i Scandorama, utan också idologin som skymtar.

Men trots att bilderna och texten försöker samverka och ge mig information har jag ändå en känsla av att ha förstått mycket lite när jag läst ut berättelsen. Jag köper den dystopiska världen, men inte handlingen i den.

ERIKA RÖNNGÅRD

PATRICK WINGREN började lyssna på Petersons bibelföreläsningar och märkte snabbt att han och Peterson hade något gemensamt: båda gillar Dostojevskij.

mänskliga, existentiella betraktelse-sätt utgående från ett avskärmat expertisområde.

– När har ny, evidensbaserad kunskap blivit ett odiskutabelt ideal utanför universitetens väggar? Följer man den logiken bör kyrkorna stängas, eftersom de förvaltar en tusentals år gammal kunskap om ett budskap som inte kan bevisas. Det Peterson säger är fräscht i och med att det förmedlas här och nu, i en tid då många starka trender talar emot det.

Hans budskap, menar Wingren, kan sammanfattas i två punkter som bildar en bas för allt han säger. Den ena är att du har ansvar för ditt liv hur än det ser ut. Vi har alla ont i oss, ont som kommer inifrån. För att komma någonvart måste vi möta det.

Petersons andra bärande tanke handlar om *logos*, ordet.

– Med det menar han att det finns stor potential som inte tagit form. Det finns mycket vishet i Gamla testamentet, men den är fruktansvärt svår att ta på. Den lever i ett kaotiskt rum. När Jesus föds, sann människa, sann Gud, slår visheten äntligen rot mitt ibland oss. Peterson talar om Jesus, ordet fullständigt inkarnerat, som perfektion.

Och hur ska denna strävan efter perfektion ta sig uttryck i oss?

– Vår huvudsakliga uppgift är att agera sant, tala sanning i världen. Inte ta den bekvämaste vägen, inte kalkylera, inte ljuga, varken för andra eller för oss själva. Det är ett av de sätt på vilket vi kan likna Jesus. Folk kan bli rädda för det här eftersom det kan uppfattas som ett gnostiskt perspektiv. Men för mig är Jesus ett ideal som är omöjligt för oss att uppnå. Jag tror att vi ofta vill lägga Jesus i någon form av andlig kuvös, han är liksom fjärrstyrd av Gud, men i en människokropp. Men om han är sann människa betyder det att han hela tiden kan synda, liksom vi, att han hela tiden slåss mot ondskan och frestelsen. Om inte Jesus har gjort det är det för mig fullständigt likgiltigt att Jesus var utan synd.

Och tror Jordan Peterson själv att Jesus är Gud?

– Det vet vi inte, säger Patrick Wingren. Det han säger är att religionen är det fundament vår moral vilar på, och att han själv agerar i världen som om Gud existerar.

Vi ser sanningen tillsammans

Jordan Peterson är mycket kritisk till den postmoderna synen att sanning är något relativt, att sanning uppstår i verkligheten och att min verklighet och därmed sanning är en annan än din.

– Jag tror att sanningen är något som vi bara ser små fragment av, men vi ser den bättre tillsammans. Därför tror jag på en gemenskap där individen är livsviktig.

Patrick Wingren visar vad han menar genom att rita punkter på bordet.

– Om jag står här så står kanske min kombattant här, och någon annan här. Men så länge det är så, så länge vi talar öppet, börjar vi ana mönstret i mitten. Om vi inte är individuella så ser vi inte mitten. Vi har svårt att ens närma oss sanningen om vi inte är olika, och utan mitt har vi ingen riktning.

Problemet, menar han, med till exempel stockkonservativa kristna och karismatiska sekter är att de bildar en klick som binder sig till samma syn, på ett visst avstånd från sanningen.

– Men de vägrar röra på sig, vill inte gå in i dialog med oliktankande.

Men löper de som följer Peterson samma risk? Personligt ansvar må vara Jordan Petersons huvudbudskap men hans uttalanden utnyttjas för många syften.

Kan det gå så att man lyssnar till Peterson och far iväg åt ett håll som inte är okej?

– Jo. Den risken finns eftersom det är så starka saker han pratar om, hans budskap har så mycket potential. Det finns kraft i det han säger och det är helt klart att det kan dra iväg åt fel håll. Men man kan säga exakt samma sak om den kristna kyrkan. Det kan bli hur fel som helst, men man kan inte anklaga den kristna tron, och allra minst Gud, för det.

En kvinna, två röster

BOK

Alma

Författare: Merete Mazzarella
Förlag: Schildts & Söderströms

Just nu, när strålkastarljuset riktas mot Svenska Akademien, ter sig romanen om den färgstarka kvinnan **Alma Söderhjelm** (1870–1949), Finlands första kvinnliga professor, plötsligt högaktuell. Man kan lugnt konstatera att det ännu 2018 finns mycket att kämpa för när det gäller kvinnans situation, även i akademiska kretsar.

Författaren **Merete Mazzarella** har länge fascinerats av ett kvinnoöde som tog gestalt i ett Finland som samtidigt genomgick stora omvälvningar, såväl politiskt som historiskt.

Alma Söderhjelm växte upp på Karelska näset i en familj med många barn, där de unga lättast delades in i två kategorier: de fula och intelligenta, och de som var vackra. Alma hörde inte till de vackra, men uppvisade stor vetgirighet och lyckades krossa många konventioner när hon blev student och sedan sökte dispens från sitt kön för att få inleda universitetsstudier.

Mazzarella väljer att gestalta den stundvis ”nervsvaga” och samtidigt överpresterande kvinnans liv i en växelroman, där den 78-åriga Alma gör tillbakablickar på sitt omvälvande liv från en badinrättning i Salt-sjöbaden. Mot sköterskorna uppvisar hon en tvärhet som står i skarp kontrast till den analytiska förmåga hon besitter, att bit för bit dissekera det förgångna och bena ut allt från syskon- och kärleksrelationer till politik och samhällsförändringar, där också Finlands relation till Sverige

nästan förköttsligas.

Här framträder en kvinna som har både känslor och intellekt. En kvinna som trots omgänge med digniteter som **Jean Sibelius** och **Greta Garbo** genomgående kämpar med ensamhet och längtar efter att kunna frigöra sig från sin släkttillhörighet och få möjlighet att bli en alldeles egen individ.

Alma gör det med tydlig skärpa och en självanalys som tilltar ju längre romanen framskrider, vilket den gör i en icke-kronologisk ordning som bidrar till en stark autenticitet. Just så här går en människas tankar, ibland i rundgång, där olika fragmentariska minnesglimtar bildar en föränderlig och skiftande livsväv. Men samtidigt finner sig känslan av att här finns en onödigt introspektion hos Alma, något som i slutändan berövar personen förmågan att uppleva livet här och nu. Trots framgångarna finns det något djupt tragiskt över detta kampfyllda liv.

Den som är förtrogen med Merete Mazzarellas tidigare böcker och tankar kan säkert märka att bokens huvudperson och författare har mycket gemensamt. Stundvis är det som om rösterna sammansmälter till en. Det är ett grepp som inte känns obekvämt, utan snarast bekräftar tesen om att det finns ett system mellan kvinnor som skär genom generationer och tidsåldrar.

Den beskrivande boken är en historisk spegel av sin samtid, allmänbildande och saklig, snuddande nära att bli monoton. Men genom Mazzarellas karaktäristiska grepp, att krydda sina texter med humor och små anekdoter, blir texten ändå läs- värd till slutet.

■ CAMILLA LINDBERG

MAZZARELLA KRYDDAR sina böcker med humor och anekdoter. FOTO: MARICA ROSENGÅRD

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Konstiga saker Peterson fick mig att tänka på

Under loppet av en månad har jag gjort två långa intervjuer om psykologiprofessorn Jordan Peterson. Jag har lyssnat till några av hans bibelföreläsningar och sett flera långa

intervjuer med honom. Jag har läst bloggar och artiklar om honom. Just nu, när jag skriver det här, följer jag med ett halvt öga med en Fb-diskussion om Petersons Guds bild.

Det som bekymrar mig är att jag inte klarat av att bilda mig en egen åsikt i frå-

gan. Jag har inte, på allvar, tagit reda på. Det är inte jag som debatterar där på bloggen, och av dem som skriver är alla utom en man.

Räds kvinnor de här debatterna? Känner sig kvinnor för oinsatta för att delta i debatter? Varför är jag så oinsatt?

Nånstans där tänker jag att det handlar om att jag aldrig på allvar tränat mig i att ha en åsikt, försvara den, stå för den, argumentera för den. (När jag försöker händer det att jag blir uppgjagad och börja gråta.)

Jag väjer undan för jag tror inte att jag vet till-

räckligt. Att han inte vet så mycket verkar däremot inte hindra min tioåriga son från att ha starka åsikter om det mesta, också i skolan.

Jag skulle aldrig ha vågat. Ibland tänker jag att kvinnor bär sin okunskap med skam, och tystnar, medan män bär sin kunskap med

stolthet och talar ut. Det här gäller inte för alla män och kvinnor, men för många.

Jag ser mitt kunskapsglas som halvtomt. Skulle en man se det som halvfyllt? Jag blickar sorgset på glasets och tänker att jag varit lat och slarvig, jag borde ha fyllt på. Men är det sant?

Konstruerat av **BRITT-MARI ANDTFOLK**

**VINN
BÖCKER!**

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 12 juni 2018 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. **Märk kuvertet "Majkrysset"**. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. **Lycka till!**

.....

.....

.....

[illegible]

UR EVANGELIET

”Den som gör det onda avskyr ljuset och kommer inte till ljuset, för att hans gärningar inte skall avslöjas.”

Läs mera i Joh. 3:16–21.

OM HELGEN

Grattis kyrkan!

Pingst har den kristna kyrkan firat ända sedan 200-talet. Från början kallade man hela den femtio dagar långa perioden efter påsk för pingst, men nu är det alltså bara slutet på den perioden som kallas pingst.

Pingsten är den heliga Andens högtid och kan också kallas kyrkans födelsedag.

RUNT KNUTEN

”Fråga vad som helst om Bibeln!”

Borgå församlingshem i dag torsdag kl.18.

LUST ATT VARA MITT I SMÖRÖGAT - NÄR ER FÖRSAMLING HAR NÅGOT EXTRA PÅ GÅNG?

Platsen i högerkryssat ger annonsören synlighet i hela landet, fri utformning och fyrfärg i storlek 81 x 55 mm för bara 150 euro inklusive moms!

Bland alla Smörögats annonsörer under ett år lottar vi dessutom ut ett gratis Smöröga att använda under följande år. Platsen är unik i varje nummer, så först till kvarn vinner!

Gäller endast församlings- och kyrkligt relaterade annonser!

2 X 55 / PRIS 150 €

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN STIG-OLOF FERNSTRÖM

FOTO: MALIN AHO

Varför pingst?

FEMTIO DAGAR efter den judiska påsken firades pingsten. Man gladdes över att Gud hade gett folket lagen på Sinai. Guds ord var grundläggande för Israels folk och det var minsann värt att firas årligen. Det fick absolut inte glömmas bort.

När Gud lät den helige Ande bli utgjuten över de Jesus-troende judarna medförde det en grundläggande skillnad i deras förhållande till Guds ord. Under det gamla förbundets tid hade ordet och buden varit en yttre källa till kunskap. Man kunde läsa och höra ordet men det var ändå inte en personlig egendom, som det sedan skulle bli. Skillnaden var den helige Ande.

Genom profeten Jeremia förutsäger Herren det som kommer att ske: ”Jag ska lägga min lag i deras inre och skriva den i deras hjärtan. Jag ska vara deras Gud, och de ska vara mitt folk” (31:33).

Så gick det till. Den heliga Ande utgöts,

Petrus predikade Guds ord, och åhörarna greps av förskräckelse: ”Bröder, vad ska vi göra?” Ordet träffade samvetet och Petrus gav instruktioner: Omvänd er! Tre tusen själar blev vunna för Guds rike.

Så har det fortsatt genom kyrkans historia. Ordet har blivit förkunnat, den heliga Ande har gjort ordet levande och frälsningsfrågan har aktualiserats. Jesus säger att Anden ska överbevisa om synd (Joh 16: 8–9). Lukas beskriver ett sådant fall: Fångvaktaren i Filippi frågar förskräckt vad han ska göra för att bli frälst. Paulus svarar: ”Tro på Herren Jesus så blir du frälst, du och din familj” (Apg 16:31).

Det finns kristna idag som lever i en situation som liknar tiden före pingsten. Man har Guds ord i sin närhet, men ordet har inte ännu blivit en invärtes egendom.

■ STIG-OLOF FERNSTRÖM

Stig-Olof Fernström är pensionerad Lukas-kyrkoherde som nyligen fick undervisa blivande präster i Senegal.

I dag får vi be den Helige Ande göra ordet levande.

Hans tips: Tänk hur solen låter livet växa fram. Det samma gör Anden i vårt inre genom Ordet.

#bönetwitter

Kom, helge Ande, till mig in, upplys min själ att jag är din... (Psb 111)

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är vald av Stig-Olof Fernström.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Joel 2:28–32

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 2:1–13

EVANGELIUM
Joh. 3:16–21

Pingstdagen. Temat är ”Den heliga Andens utgjutande”.

PSALMFÖRSLAG

118, 855, 117, 826 (N).
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I KLARSPRÅK

Rosornas påsk är ett annat namn för pingsten som användes i äldre tid.

Namnet hör ihop med att man på vissa håll avslutade pingstens gudstjänst genom att låta kronblad från rosor regna ner över gudstjänstbesökarna. Det här gjorde man för att ge en bild av hur det kunde kännas för lärjungarna när den heliga Anden föll ner över dem.
Källa: Tradition och liv.

KALENDERN 18–24.5

ÅBOLANDS PROSTERI

■ **ÅBO**
SÖ 20.5:
– **kl 12:** Högmässa med vårfest, Aurelia. Eftisbarn och Mia Bäck (pred), Mia Bäck (lit), Marjo Danielsson. Auroarakören (dir. Sanna Kola) medverkar. Kyrkkaffe och kaka.
– **kl 14:** Gudstjänstmöte, Aurelia. Vi samlas för att samtala om gudstjänstlivet i församlingen. Om du har en åsikt eller en tanke som du gärna vill dela med oss andra som firar gudstjänst i församlingen är du välkommen att delta! Tillsammans funderar vi på hur vi kan utveckla gudstjänstlivet och fortsätta församlingsbygget.
må 21.5:
– **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia
ti 22.5:
– **kl 14.30–18:** Ungdomshålan, Aurelia
– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia
ons 23.5:
– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem
– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia.
”Våravslutning”

ÅLANDS PROSTERI

■ **HAMMARLAND**
Pingstdagen 20.5:
Högmässa kl 12
60 års jubilerande konfirmander deltar
Ingemar Johansson och Carl-Micael Dan

■ **JOMALA**
Fr 18.05 kl.13.00: Andakt på Rönngården P Blumenthal, E-H Hansen
Fr 18.05 kl.18.00: Konsert, Tallinn Gamla stans lärar och föräldrakör
Sö 20.05 kl.11.00: Högmässa, musikgrupp Tallinn Gamla stans skolas lärar och föräldrakör, gudstjänstgrupp P Blumenthal, E-H Hansen, J Boholm-Saarinen

■ **MARIEHAMN**
LÖ 19.05 kl. 10.00: Katolskmässa i S:t Märten kyrka.
SÖ 20.05 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka
ON 23.05 kl. 19.00: Konsert i S:t Görans kyrka, Jarno Heikkilä – klassisk gitarr.
TO 24.05 kl. 11.30: Terminens sista lunchmässa, S:t Görans kyrka.
TO 24.05 kl. 12.00: Terminens sista sopplunch, församlingshemmet.
Pris: 5€/pensionärer, 7€/övriga
Kyrktaxi mot beställning, tfn 108-19500.

■ **SUND-VÅRDÖ**
Torsdag 17.5 kl. 18.30: ”Att skriva om sitt eget liv.” Författaren Sofia Torvalds besöker Sunds församlingshem. Kaffeservering från kl. 18.00.
Söndag 20.5 kl. 11.00: Högmässa

i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, Pipsa Juslin.
Onsdag 23.5 kl. 16.30 – 18.30:
Vårfest för hela familjen vid Sunds församlingshem. Grillad korv, våfflor, kaffeservering. Loppis, brödförsäljning m.m.
Tipsrunda, mete och ansiktsmålning för barnen.
<http://sund-vardotsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

■ **KORSNÄS**
Sö 20.5. kl. 11: Pingstdagens högmässa. Cay-Håkan Englund, Deseré Granholm och kyrkokören.
Ons 23.5. kl. 18: Skriftskola i församlingshemmet
To 24.5: Församlingsutfärd till Bergö. För mera info ring Birgitta Norrvik tel. 044-4101825

■ **KRISTINESTAD**
kristinestadssvenska församling.fi
LÖ 19.5 kl 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus, Engström, Martikainen
SÖ 20.5 kl 10: Gudstjänst i Lfjårds kyrka, Nisula, Martikainen. Efter gtj uppvaktning vid hjältegraven.
SÖ 20.5 kl 11.30: Uppvaktning vid hjältegraven invid Ulrika Elenora kyrka
SÖ 20.5 kl 12: Högmässa i Kstads kyrka, Engström, Martikainen, kyrkokören. Efteråt servering för 50-års konfirmanderna i församlingshemmet.
SÖ 20.5 kl 17.45: Uppvaktning vid hjältegraven i Sideby
SÖ 20.5 kl 18: Gudstjänst i Sideby kyrka, Engström, Nilsson
ON 23.5 kl 8.45-9.15: Morgonbön i Kstads kyrka, Norrback
MÅ 28.5: Anmälan till höstens dagklubb för barn födda 2013 och 2014 till Christina Caldén-Back tel 0400-218199
TO 31.5: Obs! Datumet ändrat för syföreningarnas och missionsstugans vårutfärd till Jonnsborg. Program med Siv & Tom Bergman, lunch och kaffe, busstransport 12 €. Start kl 10 från Kstads kyrka. Anmäl snarast till Christina Caldén-Back tel 0400-218199

■ **NÄRPES**
www.narpesforsamling.fi
Närpes
Sö 20.5 kl 12: Tvåspråkig gudstjänst Lövdahl, S.Lindén, Laudate, S:ta Maria förs.kör, S:ta Marian kuoro. Efter gudstjänsten kransnedläggning vid krigargravarna.
Övermark
Sö 20.5 kl 10: Gudstjänst Lövdahl, G.Lindén. Efteråt kransnedläggning vid krigargravarna. Sö 20.5 kl 14: Möte i luth.bönehuset Henrik Östman, sångprogram.
Pörtom
Sö 20.5 kl 18: Gudstjänst Lövdahl, G.Lindén, Pörtomkören. Kransnedläggning vid krigargravarna före gudstjänsten kl 17.30.
On 23.5 kl 18: Pörtom finskagrupp säsongavslutning i förs.hemmet. Obs platsen! Sundqvist.
Församlingsresa: till Hunurijärvi och Maxmo onsdag 6.6. Start kl 9.00 fr Närpes busstation med möjlighet att stiga på i Övermark

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54 VEGA

(med repris 9.10)

Fre 18.5 Luisa Tast, Malax **Sö** 20.5 9.03 Ett ord om helgen **Må** 21.5 Erika Boije, Uppsala (repris från 17.5.2016) **Ti** 22.5 Mia Bäck, Åbo (repris från 30.4.2015) **Ons** 23.5 Birgitta Strandberg-Rasmus, Nykarleby **To** 24.5 Björn Öhman, Pargas.

Aftonandakt kl. 19.15 VEGA

Fre 18.5 Rose-Maj Friman, Korsholm **Sö** 20.5 Den heliga Andens utgjutande. Text-läsare: Maria Björnberg och Maria Repo-Rostedt. Producent: Hedvig Långbacka **Må** 21.5 Albert Häggblom, Esse **Ti** 22.5 Karolin Höberg, Kökar **Ons** 23.5 Bevarade ord: Zacharias Topelius. Uppläsare: Öivind Nyquist **To** 24.5 Martin Sandberg, Vasa.

Gudstjänst kl. 13.03 VEGA

Sö 20.5. Gudstjänst med Sionförsamling-en i Vasa. Predikant: Anders Olin. Mötes-ledare: Madelene Rabb. Lovsångsledare: Benjamin Strang. Musiker: Jacob Nordblad (trummor), Daniel Bengs (piano). Sång: Matilda Granfors.

o Pörtom. Resans pris inkl. mat o kaffe 45 euro. Anmäl senast 25.5 till kansliet 06 220 4200.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö 20.5 kl. 14: Högmässa på pingstdagen, Englund, Kjell Lolax. Med anledning av att det är de stupades dag har vi kransnedläggning vid hjältgravarna efter högmässan.

On 23.5 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet.

Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder onsdagen den 23 maj 2018 kl 19 i Kyrkhemmet, Malax: Verksamhetsberättelse och bokslut 2017 för Malax kyrkliga samfällighet, fastställa inkomstskatteprocenten för år 2019 m.m.

Församlingsutfärd till Lappfjärd 31.5: Bussen startar från församlingshemmet på Bergö kl. 10.10 och åker via Petalax till Närpes. Lunch på Frank Mangs Center kl. 12, följt av rundvandring. Via Kristinestad åker vi till Lappfjärd och blir guidade i kyrkan ca kl 14. Kaffe på Bötombergen kl. 15, varefter vi besöker Korsu-muséet. Tillbaka på Bergö senast ca 18.40. Pris 45€. Sista anmälningdag 25.5, anmälan görs till kanslisten Johanna Granlund: 050-5837353.

KORSHOLM

Fre 18.5: **kl 9.30 Öppna familjedagklubbarnas utfärd:** till Rasmusgården i Vörå. Bussen startar från Smedsby församl.gård kl 9.30. Vuxen 8,-€, barn gratis. Anmälan till Henna o Sanna. **Sö 20.5:** **kl 11 Högmässa på De stupades dag:** i kyrkan, Berg, Westerlund o kyrkokören. Uppvaktning vid hjältgravarna efter högmässan. Samling för 50 årskonfirmander vid högmässan i kyrkan. Efter högmässan fotografering. Servering och samvaro i församl.hemmet. Låt budet gå! **Ons 23.5:** **kl 9.30 Vårens sista Öppna familjedagklubb-samling:** i Toby. **To 24.5:** **kl 10 Alla öppnafamiljedagklubbar (föräldra-barngrupper) o Dag-klubbens vårkyrka:** i Smedsby församl.gård. Dagklubben uppträder. Glasservering efteråt. Lindblom, Nordqvist-Källström.

KVEVLAX

Sön 20.5 kl. 10: Högmässa, De stupades dag, Snellman, Andrén. Efter högmässan uppvaktning vid hjältgravarna.

MALAX

Sö 20.5 kl. 10: Pingstdagen/De stupades dag. Tvåspråkig Högmässa i kyrkan. Kyrkokören och Trallarna. Uppvaktning vid krigargravarna. Tornberg, Lax. **Må 21.5 kl. 10:** Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax. **On 23.5 kl. 19:** Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i KH i Malax. **Ti 12.6 kl. 8:** Missionssyfoeningarnas utfärd till Karleby. Start kl. 08.00 från FH och kl. 08.15 från KH. Tyynelän tomttula - Karleby sockenkyrka - lunch på Mustakari-Blomqvist plantskola. Hemkomst ca.18.00. Pris ca. 40 euro. Anmälan till diakon Patrica Strömbäck 050-338 1059 eller pastorskansli 050-462 9575, senast 6.6

PETALAX

Högmässa på de stupades dag: sö 20.5 kl.11. Björklund. Kransnedläggning vid de stupades gravar. **De äldres kyrkdag:** on 23.5 kl. 13. Efteråt kyrkkaffe i församlingshemmet. **Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder:** on 23.5 kl. 19 i kyrkhemmet i Malax. **Församlingens vårutfärd:** to 31.5, bussen startar kl. 11 från TB. Vi äter lunch på Frank Mangs Center och besöker bl.a. Lappfjärds kyrka och Bötombergen (med besök vid Korsumuseet om intresse finns). Hemkomst ca kl. 18. Pris 45 €. Anmälning senast 25.5 till 050 583 7353.

REPLIT

Sö 20.5 kl. 10: Gudstjänst i Replot. Kaski, Erika Nygård. Uppvaktning vid de stupades gravar efter gudstjänsten. **Sö 20.5 kl. 12.30:** Högmässa i Björkö. Kaski, Erika Nygård. Uppvaktning vid de stupades grav efter högmässan.

SOLF

De stupades dag 20.5 kl 10: Högmässa. Predikan Janne Hänninen från Sundom kapellförsamling, liturg Emilia Kontunen. Kantor Karolin Wargh. Medverkan Sundomkören, under ledning av Monica Heikius samt Koralkören, under ledning av Karolin Wargh. Efter högmässan uppvaktning vid de stupades grav. **Församlingens vårutfärd:** 23.5 med start kl 9 vid församlingshemmet. Utfärden i år går till Nykarleby, Hunurijärvi och Lappo (Jokilaakso besöksrädgård). Anmälningar senast 18.5 till pastorskansliet 06 344 0026. Välkommen med! **I ärenden om gravskötsel:** för gravar på Solfs kyrkogård, vänligen ring begravningsenheten i Gamla Vasa, tel 040 356 6398.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN **De stupades dag gudstjänst:** sö kl 13 Brunell, Selkee, Heikius. Utsändande av kranspatruller. **Morgonbön:** to 24.5 kl 9 Brunell, Andersson. **BRÄNDÖ KYRKA** **Sunday Service:** at 1 pm Keinänen, Korkman. **DRAGNÄSBÄCKS KYRKA** **Sånggudstjänst:** sö kl 11 Lundström, Andersson, Arbetets Vänners orkester, dir Päivi Löfroth. **ROPARNÄS KYRKA** **Högmässa:** sö kl 12 Leif Erikson, Church Hill Boys. Laxsoppa. **SUNDOM KYRKA** **De stupades dag högmässa:** sö kl 10 i Solf kyrka. Hänninen, Heikius, Wargh, Sundomkören. Kransnedläggning vid hjältgravarna.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Sö 20.5 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Ravall, församlingskören, trumpet Samuel Forsblom, textläsare Mia-Lina Salo, kyrkvårdar Ytteresse nedre. Kransnedläggning. - **kl 18:** Nattvardsmässan Vi får säga Pappa i kyrkan, Granlund, Ravall, Eriksson, Gunell m.fl. **Må 21.5 kl. 14:** Syföreningen i Essehemmet. **Öppen lekpark:** vid församlingshemmet torsdagsförmiddagar kl.

9.30-11.30 fr.o.m 17.5. Dörren är öppen till Fyrens wc.

Anmälningar: till sommarens barnläger och nästa års skriftskola (födda 2004 eller tidigare) tas emot på www.esseforsamling.fi.

JAKOBSTAD

FR 18.5 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.uttr., Wikblad. **SÖ 20.5 kl. 11.15:** Uppvaktning vid krigargravarna, Anderssén-Löf. **SÖ 20.5 kl. 12.00:** Mässa i Jakobstads kyrka, Anderssén-Löf, Salo, Borgmästars, Chorus-Novus. **SÖ 20.5 kl. 17.00:** Fokus i Församlingscentret. "Apostlagärningarna, del 4. Guds dynamit", Salo. Lovsång Kick Östman. Barnfokus. **TI 22.5 kl. 14.00:** Välkomna alla seniorer till barnkören Sångfåglarnas fest i Församlingscentret. Inleds med kaffe och mellanmål. Pyssestund, sång och rörelse tillsammans.

KRONOBY

Ungdomssamling: Lö 19.5 kl 19.30, vid Sommarhemmet. **Gudstjänst:** Sö 20.5 kl 10.00 kyrkan. Krokfors, Hannes Unnila, Kronoby Manskör, dir. Erik Nygård. Uppvaktning vid hjältgravarna. Kronoby Hornkapell, dir. Mikael Fröjdö. Scouterna medv. Kyrkkaffe, scouterna. **Completorium:** Må 21.5 kl 21.00 i Påras kapell **Nattvardsandakt på Sandbacka:** To 24.5 kl 14.00.

LARSMO

Sö 20.5 kl. 10 Pingstdagens högmässa, de stupades dag: Sjöblom, Victoria Enkvist, sång Matilda Åkerlund och Linnéa Grankulla. Kyrkvård: Finholm. Efter gudstjänsten uppvaktning vid krigargravarna. Kyrkkaffe. **Ons 23.5 kl. 17 Vårtalko:** vid prästgård, kyrka, församlingshem. Servering. - **kl. 17-19 Växtförsäljning:** vid Bosund missionsstuga. Servering. **To 24.5 kl. 14 Nattvard:** vid Sandlunden, Sjöblom, Wiklund. - **kl. 19 Karasamling:** med Sture Lindholm. Mera information om plats och program på hemsidan. **Pingstmöte:** i Bosund bönehus 18 - 20.5.2018. **Välkomna med på Holm sön-dagsskolas:** utfärd till Klippan i Munsala sö 27.5. Bussen startar från Holm bönehus kl. 11.30. Man kan stiga på längs vägen. Närmare uppgifter om pris och program på hemsidan www.larsmoforsamling.fi Anmälan till Carola Lassila, tel. 0400 252 896.

NEDERVETIL

FR 18.5 kl. 19.00: 4 G café i fh, Anders Sjöberg, Betania Blues Ensemble. **LÖ 19.5 kl. 9-15:** Skriftskola i fh. **SÖ 20.5 kl. 10.00:** Högmässa, Store, Smedjebacka, Kyrkokören och Hornorkestern. Uppvaktning vid de stupades gravar. Efter högmässan samling för konfirmanderna och deras föräldrar. **FR 25.5 kl. 13.00:** Andakt med nattvard i pensionärshemmet, Store, Smedjebacka. **LÖ 26.5 kl. 10-12:** Bröd- och pe-rennamarknad i fh till förmån för missionen. Växter och bakverk tas emot med tacksamhet.

NYKARLEBY CENTRUM

Fre kl 19 Lovsång o förbön: fh, Camilla Skrifvars-Koskinen **Lö kl 10- Missionsdag:** fh. Se skilt program. - **kl 19 Festkväll:** kyrkan. Sarah Safdar, Svante Lundgren, Pia Kummel-Myrskog, Andrey o Christina Heikkilä, Sundstén. Sång av Erik-André Hvidsten o Fura-hakören. **Sö kl 10 Högmässa:** kyrkan Sandvik, Rolf Steffansson. Efteråt uppvaktning vid hjältgravarna **Ons kl 18-20 Skiftskola:** kyrkan. Info om sommaren. Häfte med. **To kl 17.30 Städtalko:** kyrkan, servering **MUNSALA** **Fr kl 11-13 Fredagslunch:** fh, Sundstén, diakoniarbetarna - **kl 14.30-16.30 Skriftskolans läxförhör:** fh, servering **Sö kl 12 Gudstjänst:** kyrkan Sundstén, Ringwall. Efteråt uppvaktning vid de stupades gravar - **kl 18 Lovsång o förbön:** fh **JEPPPO** **Sö kl 18 Kvällsmässa:** kyrkan, Östman, Lönnqvist. Uppvaktning vid de stupades gravar efteråt.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi **Fr 18.5 kl 14:** Andakt i Pedersheim, Erikson, Sandstedt-Granvik **Fr 18.5 kl 20:** Ungdomskväll Night Café i Kyrkhemmet i Bennäs **Sö 20.5 kl 10:** Högmässa med nattvard i kyrkan, Kyrkokören, St Olofskören, Manskören, lit. Erikson, pred. Häggblom, Sandstedt-Granvik, Pandey, textläsare Benita Finne, dörrvårdar Källby, uppvaktning med anledning av de stupades dag, efter gudstjänsten kyrkkaffe och program i församlingshemmet, vi firar kantor Marguerithe Sandstedt-Granvik som går i pension! **Sö 20.5 kl 15:** Sammankomst i Flynängens bönehus, Fredrik Snellman

Må 21.5 kl 18.30: Samtal och bön i Kyrkhemmet i Bennäs **Må 21.5 kl 18.30:** Dagklubbens värvkväll i Lepplax bykyrka **Ti 22.5 kl 18.30:** Dagklubbens värvkväll i Kyrkhemmet i Bennäs

PURMO

To 17.5 kl. 19.30: Bibelstudium i Joelsro, Portin. **Lö 19.5 kl. 19:** Möte i Emaus bönehus, Bengt Forsblom. **Sö 20.5 kl. 10:** Gudstjänst i kyrkan, Portin, Johansson. Kransnedläggning. **Kampanjboken Kraft till Förändring kan fås från församlingskansliet om det ännu är någon som inte fått den.**

TERJÄRV

To 17.5 kl 19: Finsk vårfest i förs.h. Hannu Vapaavuori, Merja Wirkkala-Vapaavuori, Mariat och S. Smedjebacka m.fl. **Sö 20.5 kl 10:** Högmässa, khden, kantorn, kyrkokören. Efteråt uppvaktning vid hjältgravarna. **Ti 22.5 kl 13:** Kyrkstädningstalko i kyrkan. Servering. Ta gärna med egna städredskap. Välkommen! **ON 23.5 kl 13:** Pensionärsträff i förs.h **Sö 27.5 kl 10:** Gudstjänst, Niklas Wallis, kantorn. **Resa till Israel ordnas 26.4-4.5.2019. Information ges av Timo Saitajoki tel 040-8686902.**

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

TO 17.5 KL. 18: Fråga vad som helst om Bibeln i församlingshemmets Sal, Erik Vikström, Linus Stråhlman Frivillig serveringsavgift för flyktingarbetet i Borgå **SÖ 20.5 kl. 10:** Gudstjänst i Emsalö kapell, Ståhlberg, Helenelund **KL. 12.15:** HÖGMÄSSA i domkyrkan, Pingstdagen, Smeds, Wilén, Helenelund, Gaudeamuskören, Sixten Ekstrands gudstjänstgrupp, färdtjänst **KL. 13.30:** De stupades dag, Uppvaktning vid hjältgravarna, Ståhlberg, Juhana Sihvo, Minna Wesslund **KL. 14:** Kaffe för krigsveteranerna i församlingshemmets Sal **Må 21.5 KL. 8.30-11:** Stolgympa & gröt och prat, Sampovägens klubbrum vid Värberga köpcentrum **KL 18:** Kom syster som du är, Strandbastun på Karijärvi **TI 22.5 kl. 12:** Andakt med lunch i församlingshemmets Sal **ON 23.5 KL. 18:** Tack- och feedback samling för gudstjänstgrupperna i församlingshemmets Sal **To 24-25.5 kl. 10-14:** TORGIJPO, Frivilligarbete.fi i Borgå deltar i marknaden på torget. **To 24. 5 kl. 9-18, Fr 25.5 kl. 9-17:** Kyrkan i Borgå deltar i marknaden, vid Stadshusgatan nära Grand, med insamlingen Gemensamt Ansvar och information om hur du ställer upp i församlingsvalet. I valet kandiderar man på en valmansförenings lista. Du kan komma med på existerande lista eller bilda en egen. Ombud för listan "Tillsammans i församlingen" är Ingolf Lindén tel: 0400-301 705 e-post: ingolf.linden@gmail.com. Kandidatrekryteringen avslutas 17 september 2018 kl. 16. Du kan redan nu ställa uppl Mer info: www.forsamlingsvalet.fi

LAPPTRÄSK

sö 20.5 De stupades dag, Pingstdagen: Tvåspråkig högmässa i kyrkan kl. 11. Uppvaktning vid hjältgravarna kl. 10.30. Kyrkkaffe i församlingshemmet, SL

LILJENDAL

lö 19.5 kl. 10.30: Nappeklubb för 3-6 åringar i Mariagården, EL, Teresa Lindroos **lö 19.5 kl. 17.30:** Cellis i Mariagården **sö 20.5:** De stupades dag, Pingstdagen, tvåspråkig högmässa i kapellet kl. 10. Uppvaktning vid hjältgravarna kl. 9.30, Anita Widell, Mia Aitokari **on 23.5 kl. 18:** Tjejharmoní i Prästis, Nea Westerholm, Bebban Reinholm-Saarién

LOVISA

Sö 20.5 kl. 12: Högmässa i kyrkan, af Hällström, Stöckell **Ti 22.5 kl. 11-13:** En Euros Café i församlingshemmet **Ti 22.5 kl. 14:** Födelsedagsfest för inbjudna i församlingsgården **To 24.5 kl. 8.30:** Morgonkaffe i Tikva

PERNÅ

Sö 20.5: - **kl. 10 Pingstdagen och de stupades dag - Tvåspråkig högmässa:**, i kyrkan. Efter mässan uppvaktning vid hjältgravarna. Silfvergrén, Wiksten-Rönnebacka. - **kl. 14 Mässa i Andreaskapellet:**, Silfvergrén, Wiksten-Rönnebacka.

SIBBO

Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbovenskafoarsamling.fi **Fr 18.5 kl. 9:** Pop up-kyrka vid S-Mar-ket i Söderkulla. Församlingsanställda på plats 9-11 och 14-18 för att berätta om verksamheten i Söderkulla kyrka. **Fr 18.5 kl. 10.45:** Veckomässa i servicehuset Elsie. Camilla Ekholm. **Sö 20.5 kl. 12:** Mässa i Sibbo kyrka. Konfirmandjubileum, södra gruppen, pingsten 1968. Amigo Choral medverkar. Helene Liljeström, Lauri Palin. **On 23.5 kl. 13:** Födelsedagsfest för

80- 90- och 100-åringar i Prästgården. Anmälan senast 18.5 till Annika Lumme tfn 050 566 3691.

On 23.5 kl. 18.30: Vårkonsert i Kyrkoby församlingshem. Församlingens olika musikgrupper medverkar.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 18.5 **kl. 10-11.30:** Musiklek i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Hollméus. **Obsl:** Johannes församlings pastorskansli stängt fredagen 18.5. Ingen middagsbön i Johanneskyrkan idag. **Sö 20.5 Pingstdagen - De stupades dag** **kl. 9.30:** Uppvaktning vid hjältgravarna på Drumsö. Repo-Rostedt, Pirjo Työriñoja, Aino Valojärvi. **kl. 10:** Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson, S:t Jacobskören. Kyrkkaffe. **kl.12:** Högmässa i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Heikel-Nyberg, Almqvist, Enlund. Tomas vokalensemble. Kyrkkaffe. **kl. 15:** Mässa i Folkhälsans seniorhus. Heikel-Nyberg, Almqvist. **Må 21.5** **kl. 10-11.30:** Babyrytmik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Grupp 1(ca 8 - 15 mån.) kl. 10, grupp 2 (ca 2 - 8 mån.) kl. 11. Servering från kl. 10.30. Hollméus.

kl. 13-14.30: Kaffe med Johannes församling på Folkhälsan/Verkstaden, Mannerheimvägen 97. Öllberg **Ti 22.5** **kl. 12:** Lunchmusik i Gamla kyrkan med Dag-Ulrik Almqvist. **kl. 13.30-14.30:** Musiklek för 0-3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

kl. 18: Flerspråkig taizémässa i Johanneskyrkan. Heikel-Nyberg, Almqvist. **On 23.5 Diakoniträff i S:t Jacobs,** terminens sista träff. Barnkören sjunger under ledning av Eva Henricson. **kl. 18:** Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Almqvist. **To 24.5** **kl. 10-11.30:** Musiklek i S:t Jacob, Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus. **kl. 17.30:** Kristen meditation i Johanneskyrkan. **Middagsbön i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.**

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi **Pastorskansliet har öppet:** må, ti, to, fre kl. 9-14. **Matteuskyrkan:** är öppen må-fr kl. 10-14. Kom och sitt ner i lugn och ro, tänd ett ljus eller njut av en kopp kaffe. Aulacafé är också öppet. Välkommen. **MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3** **Fre 18.5 kl. 19:** Samling för män, Thomas Franck talar om sitt besök med FMS i Nepal **Sö 20.5 kl. 10:** Högmässa, Stefan Forsén, Niels Burgmann, kyrkkaffe i Olavussalen. **Sö 20.5 kl. 18:** Kvällsmässa, Stefan Forsén, Daniela och Staffan Ströms-holm, kvällste **On 23.5 kl. 8.30:** Morgonmässa, Patricia Högnabba **To 24.5 kl. 9.30-12:** Familjeklubbens vårfest i Nordsjö, Sjökortstränden 6. Ledare Marianne Bergström. **To 24.5 kl. 15:** Popkör för barn i åk 4-7 med Daniela Strömsholm. Övning till kl. 16.00 i Matteussalen, 2 vän. Möjlighet att fika och chilla till ca. 16.30. **Uppvaktning vid hjältgravarna 20.5** **Sö 20.5 kl. 12:** Uppvaktning vid hjältgravarna på Vilan, Juho Kankare **Sö 20.5 kl. 13:** Uppvaktning vid hjältgravarna i Östersundom, Juho Kankare **Pensionärsutfärd till Porkkala:** tisdag 12.6 Start kl. 9 från Matteuskyrkan, Olofsborgsvägen. Vi besöker Sjundvå slott, Museet De-gerby Igor, Pokrova kloster. Lunch på Cumulus Resort Sjundeå och eftermiddagskaffe på klosterområdet, Villa Dannebrog. Hemresa ca kl. 16.45. Pris 20 €. Anmälning senast måndag 4.6 till Mat-

ÅBO VÅRFEST

Åbo svenska församling bjuder in att fira pingst med vårfest

Söndagen den 20.5 kl. 12 är du välkommen på högmässa med vårfest i Aurelia, Aura-gatan 18. Vårfesten inleds med en gudstjänst med medverkande i alla åldrar. **Mia Bäck** leder gudstjänsten och hon predikar tillsammans med barn från församlingens eftis. **Marjo Danielsson** spelar orgel och leder församlingssången. Aurorakören, som dirigeras av **Sanna Kola**, förgyller gudstjänsten med sång. Gudstjänstgruppen TVÅAN tjänstgör och får förstärkning av barn och konfirmander. Vårfesten avslutas med kyrkkaffe/te/saft och kaka som eftisbarnen bakat. Om vädret tillåter njuter vi av kyrkkaffemenskapen på Aurelias bakgård. Varmt välkommen med!

GUDSTJÄNSTTID ÄNDRING

Högmässan i Solf firas senare på försök

Från och med juni firar Solfs församling sin högmässa klockan 11 på söndagar.

Församlingsrådet har beslutat ändra högmässotiden på försök till och med januari nästa år. Efter det utvärderar man försöket och tar ställning till vilken tid som ska vara den ordinarie högmässotiden.

Orsaken till försöket är att ett flertal församlingsbor gett uttryck för att man anser att klockan 10 är väl tidigt. Konfirmanderna torde också uppskatta förändringen.

Under sommarmånaderna hålls gudstjänsten ofta klockan 18, då prästerna vikarie-rar varandra, och samma präst kanske leder dagsgudstjänsten i en annan församling under en kollegas semester.

teus kansli tfn. 09 2340 7300. Meddela också eventuella matallergier. Reseledare diakoniarbetarna Carita Riitakorpi och My Ström-Rantamäki.

PETRUS www.petrusforsamling.net

Fre 18.5
kl.10 Musiklek i Haga: En rolig stund för dig med barn 0–5 år. Kaffe och smörgås. Hagasalen, Vesperv. 12. Kartrin Björklund
Lö 19.5
kl.9.30 Långfrukost: Kom och fira Torpets 3-års dag med härligt frukost och program. Frukost för 11,50€/6,50€. Köpingsv. 48

kl.10 Björkebo värtalko: "Kratsta-ståda-skratta". Träff på Björkebo. Anmälan till kansli. 09-23407100 senast 17.5. Om du behöver eller kan erbjuda skjuts, hör av dig till kansliet

Sö 20.5
kl.16 Petrusmässa & vårfest: Kom och fira våren och livet med din församling! På pingstdagen ses vi för Petrusmässa i Mänsas kyrka, Skogsbäcksv. 15. Sen blir det hot dog, glass och annat roligt för stora och små. Vi ses! Daniel Björk, Liisa Ahlberg, Peter Hilli, Vesperkören, m.fl.

Ti 22.5
kl.9 Morgonandakt: Säsongens sista morgonandakt med lärjungaskolan Transform. Hagasalen, Vesperv. 12
kl.10 Musiklek i Malm: En rolig stund för dig med barn 0–5 år. Kaffe och smörgås. Malmis kyrka, Kommunalv. 1. Juliana Mikkonen

Ön 23.5
kl.13.15: Petrus barnkör i Hoplaxskolans Hagahenhet, musiksalen. Ledare Francine Mabinda

Övrigt
Lö 26.5
kl.9.30 Familjefrukost: Säsongens sista familjefrukost – häng med! Hagasalen, Vesperv. 12

Barnläger: Nu kan man anmäla sig till församlingens dagläger för barn 6–11 år! Det hålls 4–8 juni på Vespervägen 12A, kl.9–16 varje dag. Vi leker, sjunger, pysslar, busar, lär oss mer om Jesus och får förstås massor av nya kompisar. Avgift 50€, följande syskon 35€. Mer info och anmälan på hemsidan
16–20.6 Bibeldagar för hela familjen i Houtskär: Sommaren närmar sig och så gör också årets Bibeldagar! Kom med på sköna dagar i skärgården för att få vara stilla inför Guds ord. Huvudtalare är Hans Lindholm från Uppsala. Vi samlas för gemenskap, uppbyggelse och vila. Bindande anmälningar till Petrus kansli (petrus.fors@evl.fi / 09-2340 7100) senast inom maj månad. 180€ vuxna, 90€ för barn 3–12 år. Barn under 3 år gratis. Bussavgiften inte inräknad. För paketpris för familjen, tag kontakt med Stig-Olof Fernström på stig@bof.nu eller på tel.050-3416219. Varmt välkommen!

HELSINGFORS PROSTERI

Valinfo för föreningar och samfund 22.5: Välkommen med och fundera kring hur Du och det samfund du representerar kan delta i församlingsvalet! Vi börjar med soppa kl. 16.30. Biskop Teemu Laajasalo inleder diskussionen kl.17 på Annankulma, Bulevarden 16. Evenemanget är tvåspråkigt. <https://www.helsinginseurakunnat.fi/tapahtumat/merkinta.rqs?floy4f>
Den blomstertid kommer till Stan 29.5: Allsång på Narinken tisdagen den 29 maj klockan 17 och klockan 19. Tillsammans sjunger vi våra och somriga sånger. Evenemanget är tvåspråkigt. Välkommen!
<https://www.helsinginseurakunnat.fi/sv/uutiset/allsangpanarinkentisdag-29maj-denblomstertidnukommer>
Fadderdagen 3.6: Den första söndagen i juni 3.6.2018 firar församlingarna i Vanda och Helsingfors Fadderdagen. Evenemanget riktar sig till faddrar och deras fadderbarn, på programmet står en mängd roliga aktiviteter och utflyktsmål som faddrar och fadderbarn kan upptäcka tillsammans. Tanken är att göra umgänget mellan dig och ditt fadderbarn så lätt och roligt som möjligt. www.helsingforsforsamlingar.fi/fadderdagen2018
Det hjälper att prata:

Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må-to kl. 18–20 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20–23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.

Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helsingforsare professionell samtalshjälp vid problem i parrelationen och i krisituationer. Vi samtalat med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9–12.

Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 20.5. um 11 Uhr: Gottesdienst zum Pfingstsonntag (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 19.5 kl. 18: Helgsmålsbön – Musikandakt. Marja Kyllönen, sopran, Inkeri Aittola, mezzosopran och blockflöjt, Elna Hyvönen, piano och orgel.
Sö 20.5 kl. 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen – Yang. Schola Olaus Petri medverkar. Kyrkkaffe.
Ti 22.5 kl. 18: Hans Davidsson orgelkonsert. Fritt inträde, programblad 10 eur.
Ön 23.5 kl. 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.
To 24.5 kl.10: Babyrytmik (0–1 år). Sussi Isaksson leder.
To 24.5 kl.13.30: Musiklek (3–6 år). Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Sö 20.5. Pingstdagen. De stupades dag: Uppvaktnig vid de stupades gravar kl. 11.30.
Högmässa: i Esbo domkyrka kl. 12.15. Jäntti, Marcel Punt. Kyrkkaffe i församlingsgården.
Chill & grill för unga: Olars kyrka, svenska sidan, on 23.5 kl. 17.
Ungdomsmässa: Olars kyrka, svenska sidan, on 23.5 kl. 19. Kanckos, Kronlund.
Symamsellerna: Vita huset, Prästgårdsg. 1, ti 22.5 och 5.6 kl. 16–19.
Öppen mottagning: Kyrktian, Kyrkog. 10, varje to kl. 10–12. Kom och träffa diakoniarbetaren för samtal.
Miniorklubbar för 7–10-åringar: Anmälan till hösten 2018 senast 17.6.esboforsamlingar.fi/kom-med/barn-och-familj/barn-i-skolaldern
Utfärd till Klockarmalmens sö 3.6: Vi startar från Esbo domkyrkas nedre parkeringsplats med ordnad transport efter avslutad högmässa och kyrkkaffe ca kl.13.45. På Klockarmalmens begravningsplats bekantar vi oss med den vackra gravgården. Hemfärd med start mot Esbo domkyrka ca kl.15.30. Anmälningar senast 28.5 till Synnöve Heikkinen 0980503000 eller synnove.heikkinen@evl.fi.
Läger för daglediga och seniorer på Mataskär 19–22.7: Vi diskuterar aktuella händelser, gör en egen Frälsarkrans, badar bastu, går en pilgrimsvandring i frälsarkransanda i naturen och njuter av varandras sällskap. Allt program är frivilligt, du kan också komma till lägret enbart för att vila upp dig. Helpension, inkvartering i två personers rum Du kan också komma bara för en dag. Lägrets pris är 80 € (20 € för en dag), fakturan skickas hem. Anmälningar senast 28.6. Nina Wallenius, 050 432 4323 el. nina.wallenius@evl.fi
Födelsedagsfest 30.5! Anmäl dig nu:

Alla församlingsmedlemmar som i januari–juni 2018 fyller 70, 75, 80, 85, 90 år eller mera har per post fått inbjudan till fest i Esbo domkyrkas församlingsgård on 30.5 kl. 13–15. Inbjudan gäller två personer. Anmälan senast må 21.5, Nina Wallenius, 050 432 4323 eller Ann-Christine Wiik, ann-christine.wiik@evl.fi Meddela om Du behöver taxiskjuts!
Esbo svenska församlings kansli: stängt to 24.5.

GRANKULLA

To 17.5 kl. 9.30–10.30: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.
Sö 20.5 kl. 10: Tvåspråkig gudstjänst, Ulrik Sandell, Kari Kuula, Teija Palolahti. Efteråt uppvaktning vid de stupades gravar.
Ti 22.5 kl. 10: Familjelyktans och dagklubbens gemensamma vårfest i kyrkan. Ulrik Sandell, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo. Efteråt går vi ut i lekparken för att grilla och umgås tillsammans.
Kl. 9.30– 11: Diakonimottagning och brötdutdelning.
Kl. 13: Sängstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. En glimt av flyktingarbete i Aten, Catherine Granlund.
To 24.5 kl. 17: Granidagens lotteri i Thurmansparken. Arr. Grankulla kyrkoförening.
Kl. 19.30: Granidagens konsert i Grankulla kyrka. Jukka & Tove Lepplampi, Marzi Nyman. Fritt inträde, frivillig programavgift till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar 10€.
FÖRSAMLINGENS DAGKLUBB: för 3–5 åringar inleds 3.9. Anmälningar inom maj månad till Yvonne Fransman tfn 050 443 0045, yvonne.fransman@evl.fi

KYRKSLÄTT

Fr 18.5 kl. 9.30–11.30: Eest-Emme i Bredbergets klubblokal, Mytvägen 1 C 3.
Sö 20.5 kl. 11: Tvåspråkig högmässa i Kyrksläts kyrka med kransnedläggning vid hjältegravarna kl. 10.45. Wilman, Peura, Sirén, Viitanen.
To 24.5 kl. 9.30–11.30: Knatterytmi på Solstugan, Hindersbyttorg 2 B. Församlingen bjuder på kaffe/te. Ta medlån timer.
Sö 27.5 kl.17.00: Familjemässa i Kyrksläts kyrka, ta din mjukis med. Kollektan samlas in i form av torrvaror till

förmån för hjälpbehövande familjer i vår egen församling.
Må 28.5 Familjutfärd till Räfsö. Anmälning: senast fredagen 18.5 kl.15.00 till Ela tel. 050 432 9321 eller mikaela.stahl-kokkola@evl.fi
4–21.6.2018: dagläger för barn i åk 1–4, fråga efter lediga platser.
Kyrkoherdeämbetet: öppet må-to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslatts-svenska.fi

TAMMERFORS

Lör 19.5: Familjernas vårtflykt till Luhtaananra kl. 10–14. Lek, spel och korvgrillning, egen skjuts. Adress Luhtaananrantie 62, Tammerfors. Anmälningarna till diakon Eila-Sisko Helisma eller till facebook-gruppen "Mammor, pappor och barn".
Sö 20.5 kl.11: Vårkyrka med vårsånger i SvH, Kim Rantala, Paula Sirén, Kaisa Niinimäki, Piu Heinämäki, elever från tisdagsklubben uppträder, kyrkkaffe och saft
Ti 22.5 kl.13.15–15.15: Tisdagsklubben i SvH
Ön 23.5 kl.18.30: A-män bastukväll i Ilkko, skjuts från Gamla kyrkan kl. 18

VANDA

Sö 20.5 kl. 10: Tvåspråkig gudstjänst till minnet av de stupade, tillsammans med Rekolan srk., Helsing kyrka S:t Lars. M. Fagerudd, L. Leverin, Heidi Åberg-Yliavaara. Efter mässan uppvaktning vid hjältegravarna vid Helsing kyrka kl. 11, i Rödsand kl. 12 och vid minnesmärket i Sandkulla kl.12.30
Ti 22.5 kl. 13–17: Pysselcafé för barn i åk. 3–6, Strömfårav. 13, Myrbacka
Ön 23.5 kl. 9.30–12: Familjecafé i samarbete med Folkhälsan, Strömfårav. 13, Myrbacka
Ön 23.5 kl. 13–17: Pysselcafé för barn i åk. 3–6, Strömfårav. 13, Myrbacka
Ön 23.5 kl. 18: Ungdomskväll – Våravslutning med knytkalas, Bagarstugan, Kuriv. 1
FR 25.5 kl. 9–13: Anmälningar senast till pastorskansliet 09 830 6262/Annakatri Aho 050 464 5068 gällande Pensionärernas utfärd 5.6 till Ekenäs. Dramatiserad guidning–Helene Sc-hjerfbeck. Lunch kl. 12 på Knipan. Packaléns buss startar kl. 8.20 från Håkansböle kyrka, kl. 8.30 Dickursby busshållplats Vallmovägen vid Församlingarnas hus, kl. 8.35 Folkhälsanhuset, kl. 9 från Myrbacka. Hemfärd kl. 14.30, ca. kl.15.30 framme i Myrbacka.
Sö 3.6 kl. 10: Fadderdagen firas i

Vanda och Helsingfors. Mera tvåspråkig info på webbsidan.
Pastorskansliet stängt: 28–30.5 p.g.a. personalutbildning.
Pastorskansliet sommaröppet: juni-augusti ti-fr kl. 9–13, må stängt. Diakonimottagning endast torsdagar kl. 10–11.30 under sommarmånaderna. Andra tider enligt överenskommelse.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Fr 18.5: –Pilgrimsvandring. Start kl. 10 från Tåktom kapell. Vi vandrar till Lappvik kyrka och åter där en gemenskapsmåltid. Anm. och info ger kaplan M. Cleve 044-755 3627.
Sö 20.5: –kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Lindström, Cleve, Nygård.
–kl. 10 Högmässa: Tenala kyrka, uppvaktning vid de stupades grav efter högmässa. M. Karlsson, oboe och G. Westman medv. Westerholm, S. Gräsbeck.
–kl. 12 Högmässa: Snappertuna kyrka, uppvaktning vid de stupades grav efter högmässa. Lindström, Cleve, Nygård.
Sö 20.5 –kl. 15.30: uppvaktning vid de stupades grav på Bromarvs kyrkogård.
Sö 20.5: –kl. 16 Vårkonsert med musikandakt: Bromarvs kyrka. Raseborgs prosteris kyrkokörer uppträder. Fritt inträde.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

To 17.5: – kl 18.00 Israeliska danser: Församlingshemmets källarvåning. Unnérus.
Sö 20.5: – kl 10.00 Tvåspråkig högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.
– kl 11.30 De stupades dag, kransnedläggning vid de stupades gravar: Ingå.
– kl 12.00 De stupades dag, kransnedläggning vid de stupades gravar: Degerby.
– kl 12.30 De stupades dag, kransnedläggning vid de stupades gravar: Västankvarn.
Må 21.5: – kl 18.30 Bibelkväll: Prästgården. Hellsten
Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa, sö 20.5: kl. 10 S:ta Maria kyrka i Pojo. kl. 12 i S:ta Katarina kyrka i Karis.
Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

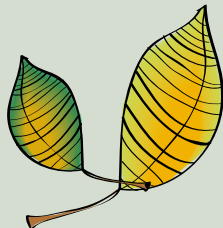
Sö 20.5. kl. 11.00: Tvåspråkig gudstjänst i Virkby kyrka.

TUSBY

Pingstdagens folkvisemässa: den 20 maj kl 18 i Rusutjärven leirikoti. Klemetskyr kyrkosångare, Brage stråkorkester, kantor Riina och prästen Eliisa är med. Kyrkokaffe och sallad efter högmässan.

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

KP.
K Y R K P R E S S E N

Körkonserter i Helsingfors

CHORUS SANCTAE CECILIAE ger en vårkonsert söndagen den 20 maj kl. 18.00 i Drumsö kyrka. Konserten består av mer och mindre kända kör-rikpärlor från Finland och Sverige samt *Utfärden* – ett musikaliskt divertissemang för blandad kör och recitator, skrivet av **Lars Karlsson** till text av **Lars Huldén**. Fritt inträde, program 10 € vid dörren.

KÖREN PRO CHRISTOS ger en pingst- och vårkonsert söndagen den 20 maj kl. 16.00 i Kristuskyrkan (Apologatan 5). Kören kommer att framföra sakral och sekulär renässansmusik. Dirigent: Luut Klaver. Fritt inträde

RÖR- SANERING

i 60 och 70-tals hus

Har ni gamla
kopparrör
i väggar
och golv?
Vi fixar nya rör,
synliga.
Snabbt och
förmånligt

ENQVIST
Rör & Bygg

Tfn 050-3383 481
Lillby

Skafta dig ett förnuftigt förvaringsutrymme!
EKO-JORDKÄLLARE
bästa möjliga förvaringsplats för rotsaker,
sylv, saft mm.

EN MINITRÄDGÅRD I BETONG
Tredelad betongkruka för händig
och ergonomisk växtodling. Ide-
alisk för sallad, dill, persilja och
kryddväxter. Passar också till fina
blom-arrangemang. Tål kyla. Spill-
vattnet försvinner av sig själv. Kru-
kornas omkretsar 176cm, 123cm,
71cm. Den fristående krukans
höjd är 47cm.

**KOVJOKI
ELEMENT**

Industriv. 62, 66930 Kovjoki 06 722 5192 / 040 0160053
info@kovjokielement.fi www.kovjokielement.fi

NYKARLEBY BEGRAVNINGSTJÄNST

Wentis
BEGRAVNINGSBYRÅ
GRAVSTENAR - GRAVERINGAR

TOPELIUSPLANADEN 11 | MÅ-FRE 10-16
TEL 0500 722 688 | 24H/DYGN www.wentis.fi

Andreaskyrkan HÖGBERGSGATAN 22

Fre 18.5 kl. 18.00 **ISRAEL I FOKUS** med tal av alltid
aktuella **PEKKA SARTOLA** pastor o författare, välkänd från
sina aktualitetsprogram i TV7. Sång **ANDREAS FORSBERG**.
www.andreaskyrkan.fi

Sommar på Bed Invest

Se till att vara utvilad inför sommaren!

Ett parti ramsängar
80 cm med bädd-
madrass och ben **149,-**

Sommarerbjudande på Eden 3 kontinentalsäng!
160 cm med prof.v.m bäddmadrass och svarta ben **950,-**
(norm. 1333,-)

Passa på att använda era presentkort!
Vi DUBBLAR summan på ert NFF presentkort
över sommaren när ni använder
det vid köp av Eden
eller Aina sängar!

Glad Sommar!
www.bedinvest.fi
044-2573744

Bed Invest Närpes
Högbäckindustriväg 1B
on-fr 12-17, lö 10-15

Bed Invest
Wake up happy everyday

Bed Invest Smedsby
Marknadsvägen 1
to-fr 12-18, lö 11-16

Noa och djuren

Text: Alexa Tewkesbury
Illustrationer: Dani Padrón

Noa har byggt en ark – en stor båt. Tillräckligt stor så att alla djuren får plats. Men de är sååå högljudda och det tar sååå lång tid! Nu kommer sköldpaddorna och hur låter de när de vaggar fram?

Noa och djuren är en charmig
bilderbok som med en lekfull
ton återger berättelsen om Noa
och arken, med ett perspektiv
där djuren står i centrum. Boken
passar för barn i åldrarna 3–6 år.
Läs om, titta på och hitta
djuren! Inb. Verbum

16⁰⁰

"Huit!" låter fåglarna.
"Huit-duit".
"Nöff" grymtar grisarna.
"Nöff-nöff".

Fontana Media

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi

STUGUTHYRNING OCH FASTIGHETSFÖRMEDLING PÅ KIMITO ÖARNA
MÖKKIVUOKRAUSTA JA KIINTEISTÖNVÄLITYSTÄ KEMIÖN SAARILLA

SEA SIDE
LKV & RENTAL

www.seasidelkv.fi

Kristian Lindroos
044 306 7012
förmamn.efternamn@seasidelkv.fi
Arkadiav./Arkadiant. 8 25700 Kimito/Kemiö
FO/YT 2533224-7

Mårten Lindroos
044 542 1716

KING TOURS

Albanien med TV-kände Folke West som reseledare
10-17.9.2018. Pris från 1270€
(flyg, helpension, hotell, utfärder, inträdesavgifter)

Klassisk rundresa till Sicilien 17-24.11.2018
och 9-16.3.2019.
Pris från 1395€

Israel-Jordanien - 10 dagars rundresa 14-23.10.2018.
Pris från 1750€

Läs mer om dessa och andra resor på
www.kingtours.se
0400 438854, bäst anträffbar kl. 12-13

Diana Care

Diana Care erbjuder förutom
hemtjänster också närvårdar-
och minnesvårdartjänster.
Kontakta oss för ett intro-
duktionsbesök, gratis.

Ring **040 581 2124**.
www.dianacare.fi

Orolig mage?

Sunwic
IBS

Känslig tarm – IBS

Var tionde finländare lider av känslig
tarm (IBS) utan fastställd diagnos. Ty-
piska symptom är uppsvälldhet, diffusa
magbesvär, luftbesvär, förstoppning el-
ler diarré.

Sunwic IBS är ett livsmedel för speciellt
medicinskt ändamål för kostbehandling
av känslig tarm (IBS) och förstoppning.

I hälsokostaffärer och på apotek.

www.valioravinto.fi

Valioravinto

**STENHUGGERI
LEVANDER**

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

**EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET**
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

Med en annons
när du hela
Svenskfinland.

**Spara energi och
pengar!**

Du når oss på:
044 050 3020,
050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi

www.kyrkpressen.fi

INKAST PATRICK WINGREN

Helhjärtat

JAG LÄSTE för någon vecka sedan en väldigt fin artikel om den samhällsutveckling som ledde fram till det turbulenta året 1968. Det mesta av det som presenterades var redan bekant för mig, men ändå var allting nytt. Artikelförfattaren delade med sig av sin egna erfarenheter: de omedelbara, då, som tonåring, de reflekterade, nu, femtio år senare.

VI INVAGGAS så lätt i tron att insamlad kunskap är tillräcklig i sig. Ännu värre: vi kallar detta för bildning.

Att känna till något är långt ifrån detsamma som att känna något. Att känna är en intim upplevelse, vilket den vackra användningen av ordet i äldre bibelöversättningar vittnar om. Kunskap som inte på sätt eller annat levandegörs – genomlevs, engagerar, ageras ut, delas – har en tendens att förpassas till vårt undermedvetna köksvägen, obearbetad.

VÅRT UNDERMEDVETNA är en märklig plats om vilken vi förstår väldigt lite. Ändå tycks det som ligger ljusår borta intressera oss mera än det som ligger oss närmast.

Kanske är det vår dissekerade värld som driver oss så långt – både i stigande avstånd och stigan-de abstraktion – i sökandet efter det vi inte känner till. Vi sitter var och en på toppen av det isberg som utgör oss själva, och vi har en hel värld under, inom – en värld om vilken vi inte vet just någonting alls.

DET SÄGS att det är möjligt att vi inte glömmar något, att allt lagras i vårt undermedvetna och kan stiga tillbaka till medvetandeytan (jaget) som ett slags kunskapens Atlantis. Min personliga erfarenhet är att så sker oftare än man kunde tro, men här har jag lagt märke till en förbluffande skillnad:

Den kunskap jag lärde känna stiger till ytan intakt. Den kan – och är – oftast integrerad med nyare kunskap, och ibland är den dammig, men den är inte förvriden.

När däremot det jag tidigare bara kände till tar plats i medvetandet igen, då framträder det så gott som undantagslöst i en distorderad, förvrängd form. Ofta har den kunskapen förlorat sin integritet, upplösts, och bildar nu ett slags kitt som på ett falskt sätt sammanfogat lösryckta fragmentariska idéer till något jag kommit att se som alldeles självklart.

SÅ VAD har då det här att göra med min insikt gällande artikeln om år 1968? Enkelt sagt kunde man säga att jag ser det som ytterst viktigt att integrera all kunskap i själen, för att undvika att själen upplöses i kunskap. I det senare fallet reduceras personlighet till ett intellektuellt arkivskåp.

I praktiken, då? Som Ingemar Olsson beskriver det:

Med hela hjärtat hela tiden
Överallt och jämt
Med hela hjärtat hela tiden
Alldeles bestämt

Patrick Wingren är en samhällspolitiskt aktiv musiker från Jakobstad.

ÅSIKTER CENSUR

Om yttrandefrihet och samarbete

I sitt genmäle till min insändare om yttrandefrihet berättar Ann-Mari Audas-Willman att hon på sin Facebooksida ställt frågor gällande kollegers yttrandefrihet och att Kyrkpressen sedan följt upp detta. Tack för den informationen.

I övrigt kommer hon inte med något nytt och hennes åsikt tycks kunna sammanfattas med orden: Vi har yttrandefrihet i vårt land men det vore bättre att förtiga vissa åsikter. Frågan blir då vilka åsikter som inte får uttalas? Synbarligen sådana som är obekväma för Audas-Willman. Hur är det då med hennes egna åsikter? För mig, både som för samlingsmedlem och kyrkligt anställd, känns det väldigt otrevlig att en präst i min kyrka framför dyli-

ka frågor och åsikter. Borde dessa också censureras? Givetvis inte. Människan är ju så skapad att hon behöver få formulera sig verbalt för att kunna tänka klart. Alla bör ha rätt att uttrycka sin åsikt och sin ståndpunkt och diskutera den öppet och ärligt.

Jag håller inte alls med om att detta skulle slå benen under möjligheterna till samarbete. Tvärtom, det är grunden för ett ärligt samarbete. I vårt samhälle, inte minst i arbetslivet, måste vi ju ständigt umgås och samarbeta också med människor vi inte tycker om och som vi anser har konstiga åsikter eller en obegriplig tro. Det verkliga livet är inte Facebook där vi bara behöver umgås med våra gelikar och kan tysta ner de röster vi inte vill höra. För min del äm-

nar jag avsluta dialogen med Audas-Willman här. Saken vinner knappast på att åsikter återupprepas desto mera. Nu är det snarare tid att begrunda det som sagts.

HÅKAN LINDROOS
Bromarv

SVAR: Håkan Lindroos tar sig självsväldigt friheten att tolka min syn på yttrandefriheten. Även om den inte sammanfaller med min egen tolkning, ger jag honom rätt i att det knappast är fruktbart att fortsätta diskussionen. Kyrkpressens värdefulla spaltutrymme kan användas mera konstruktivt än så.

ANN-MARI AUDAS-WILLMAN

SÅNG MEDMÄNSKLIGHET

Upprop *

(text: H. Streng/ Ordspråksboken, musik: H: Streng)

Det är inte mycket bevänt
med den finländska asylpolitiken.
Folk avvisas abrupt som känt.
Man blir både arg och besviken.

Nyligen avvisades en ung afghan,
som gick i bibelskola i Tammelfors.
Fast han hade blivit en kristen man

sändes han till Kabul att bära
sitt kors.
Där lär man dödas utan pardon
om man är en persona non grata.
Så visst behövs vår manifestation:
Vi vill älska vår nästa, inte hata!

Engagera dig i nödställdas öden
öppna ditt land, hus och hem
gör broderskap till din målsättning.
”Rädda dem som släpast till döden

och dra dig inte undan dem
som stapplar till sin avrättning.
Om du säger: ”Vi visste inte det”,
skulle inte han som prövar
våra hjärtan märka det?
Skulle inte han som vakar
över din själ veta det?
Han ska ge åt var och en
efter hans gärningar” **
Så ställ upp för flyktingen.
//:För Gud finns inga främlingar://

Det är inte mycket bevänt

TIDNING RESPONS

Tack för texten!

Ett stort tack till kaplan Monica Heikel-Nyberg för hennes text inför Kristi himmelfärdsdag.

Den var för mej djup och tankeväckande. Jag hoppas att hon en dag ska ge ut en bok med dylika texter för var helg.

MAJ TUOMELA
Helsingfors

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam, rökfri 22-åring söker bostad i centrala Helsingfors. Andra årets studerande med ett fast jobb vid sidan om studierna. Ta väldigt gärna kontakt! 040-6892977

Snart färdig ekonom med fast jobb söker bostad i centrala Helsingfors. Djur- och rökfri. Tel: 0400 249 378/Daniela

Två kvinnliga magisterstuderanden (juridik och ekonomi) söker kompisbostad i Helsingfors fr.o.m. 15.7.2018. Vi arbetar vid sidan om studierna, har inga husdjur och njuter av ett tyst och stillsamt liv. 0504673669

Skötsam rökfri franskastuderande flicka från Österbotten söker en etta eller liten tvåa i centrum av Åbo fr.o.m. juli/augusti. Kontakta rebeckaavikstrom@gmail.com eller ring på tel. 0505289695.

Elitidrottande, manlig, andra årets hankenstuderande från Österbotten söker lägenhet i områdena Gräsviken, Busholmen, Tölö eller Drumsö. Tel: 050 5376133

Skötsam och rökfri kvinnlig studerande söker en etta i Åbo centrum fr.o.m. hösten. Tag kontakt via 0400262793 eller mira.sjoberg2@gmail.com.

Jag är en 20 år gammal, väldigt skötsam, djur- och rökfri ung kvinna. Jag kommer börja studera vid Svenska Handelshögskolan inkommande höst och söker därför ett långsiktigt boende i centrala Helsingfors, gärna en etta i Tölö. Tel. 0453046841

Ungt läkarpar söker hyresbostad. Två sökes i Haga/Södra Haga. Vi har en hund. Rökfria. tel:050-4648389, emmi.aaltonen@fimnet.fi

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

HÅKAN STRENG
Jakobstad

2 rum+kök +nyrenoverat badrum+ balkong, 50kvm på 8:de våningen med utsikt över ån och hamnen. Ledig från 1.6.2018. Östra Strandgatan 50 Åbo mob: 040 5280376

Havsnära skärgårdsparadis. Bra förbindelser via Åbo skärgårdsvägen. info@asterholma.ax

SÄLJES

Idyll - prisvärd tvåa 58 m² 5 min från Kyrklätt centrum Fp 49 910 € / Sp 70 000 € Tfn 040 5141 205

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

ÖVERTRAMP URSÄKT

Kristen ledare bad om ursäkt

Paige Patterson som är en av de tongivande personerna inom Southern Baptist Convention, erkänner att han fällt ”olämpliga” och ”särande” kommentarer under åren 2000 till 2014. Pattersons predik-

ningar har blivit uppmärksammade och tusentals personer har krävt hans avgång. Den 75-årige Paige Patterson har uppmanat kvinnor som misshandlas av sina män att inte skilja sig utan att be i stället. Han har också kommenterat kvinnors kroppar. Senaste vecka publicerade Patter-

son en offentlig ursäkt. I brevet skriver han bland annat: ”Vi lever i en värld av smärta och sorg, och det sista jag behöver göra är att lägga till någons hjärtesor. Snälla förlåt underlåtenheten att vara så omtänksam och försiktig i mitt im-proviserade uttryck som jag borde ha varit.”

Hittade glädjen i skapandet

KONST. Sanna Ek är en mångsidig konstnär bosatt i Närpes. Hon målar tavlor, illustrerar böcker, undervisar, sjunger och spelar. Hon trivs med att vara kreativ på många olika plan samtidigt.

– Det ena ger näring och inspiration till det andra.

TEXT OCH FOTO: **SARA BONDEGÅRD**

– Redan som barn lär jag ha sagt att jag vill bli konstnär då jag blir stor. Det har en av mina äldre systrar berättat. Självt minns jag det inte, säger **Sanna Ek**.

Sanna Ek växte upp i en familj med tio barn. De är sju systrar och tre bröder, varav Sanna är mittenbarn. Att vara en stor familj innebar att man alltid hade kompisar, både på gott och på ont. Det här tror hon har gjort att hon lärt sig att hitta sin egen väg i livet rätt så tidigt.

– Eftersom alla klumpade ihop oss som systrarna Ek så ville man på något vis ändå vara sin egen person. Alla vi syskon är kreativa på olika sätt. Jag tror också att vi har stött och blött varandra i vår kreativitet. Dessutom har jag haft förmånen att ha föräldrar som alltid har uppmuntrat mig.

Skoltrött i högstadiet

Under högstadietiden började skoltröttheten komma ikapp henne. Den tog sig uttryck i att hon var en rätt olydig elev, vilket i sin tur innebar en hel del kvarsittningar. Samtidigt kan hon nu, då hon tittar i backspegeln, se milstolpar även i den här mörka perioden. Milstolpar som fört henne ett steg närmare konstnärsyrket och skapandet. Eftersom hon tursamt nog hade skolans bildkonstlärare som klasslärare hade hon förmånen att ibland få sitta av sina kvarsittningstimmar i konstsalen. Bara det att få vistas i den kreativa miljön och pyssla på med att ordna upp bland färger och penslar gav henne något för framtiden.

– Efter högstadiet började jag gymnasiet. Och det gick inte överhuvudtaget. Jag orkade inte och hoppade av efter någon månad. I stället studerade jag på konstlinjen på Söff i ett år.

Efter konstlinjen kom Sanna Ek in på Konstskolan i Nykarleby. Under tiden hon studerade började så småningom en gånge känsla av att inte duga krypa in på henne. Hon satte stor press på sig själv som konstnär att allting ska vara perfekt, gjort enligt konstens alla regler. Samtidigt som det blev att hon skapade för att producera och inte för att det även skulle skänka henne glädje. Det här gjorde att hon efter sina studier fick målarkramp. Glädjen att skapa var som bortblåst. Det tog några år innan hon hittade tillbaka till den. Under tiden målade hon hus, så väldigt långt ifrån färgburkar och penslar var hon inte.

Hittade tillbaka till gudstorn

Det var egentligen först efter att Sanna Ek kommit till en vändpunkt där hon sökte efter själva meningen med livet som hon hittade tillbaka till glädjen i skapandet. Under den här perioden hittade hon även tillbaka till sin barndoms Gudstro.

– Det började med att jag satt och klottade i ett häfte under telefonsamtal. Sedan i något skede började jag se potential i vissa figurer och började utveckla dem.

Figurerna kunde exempelvis bli födelsedagskort till vänner. Glädjen hon såg att de skänkte andra sporrade det henne att fortsätta.

– Sedan kom en musikalisk person och

FRÅN PRESSEN att prestera perfektion har Sanna Ek hittat fram till friheten i konsten.

SANNA EK har illustrerat två böcker och är i startgroparna med en tredje.

beställde en tavla av mig. Där fick jag fritt leka fram motivet, vilket resulterade i en målning av en bluesorkester.

Det blev en nystart för hennes konstnärskap.

Vågar släppa taget

Sanna Ek menar att svårigheterna gjort att hon har mognat i sig själv. Hon kan släppa taget om sig själv och vågar göra saker som dyker upp.

Exempelvis musicerar hon för att få avkoppling och inspiration och ibland kan man höra henne uppträda som trubadur. Som avkoppling restaurerar hon också möbler.

– Jag känner att jag idag har en frihet att an-

vända material och mixa med tekniker och det här är något som kommit med tiden. Något som jag har jobbat fram under en lång period.

– Ibland har jag målat på gamla påslakan och ibland på styrox överklädd med vaxduk. Jag gillar att måla länge och lager på lager.

Sanna Ek har också illustrerat två böcker och för tillfället är hon i startgroparna med den tredje bokens illustrationer tillsammans med författaren **Helena Jeppe**. I framtidsplanerna finns även en utställning och så hoppas hon få tid för lite eget skrivande. I första hand låttexter men kanske också en bok.

Fler bilder och exempel på Sannas konst finns på: www.sanna-ek.com